

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Prejeto: 18-10-2013	
Šifra: 610-01/13-13/1	
Povezava:	
EPA: 1546-VI	EU:
Sign. zn.:	
Kratika:	

EVA: 2013-3340-0001
Številka: 00716-9/2013/20
Datum: 17. 10. 2013

Vlada Republike Slovenije je na 29. redni seji dne 17. 10. 2013 določila besedilo:

- Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo – prva obravnava,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 114. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10).

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01 (23/02 – popr.), 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11 in 64/12) in 235. člena Poslovnika državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Uroš Grilc, minister za kulturo,
- dr. Aleš Črnič, državni sekretar, Ministrstvo za kulturo,
- Matej Zavrl, vodja Pravne službe, Ministrstvo za kulturo,
- Metka Šošterič, vodja Sektorja za statusne zadeve, Ministrstvo za kulturo.

PRILOGI: 2

Tanja ŠARABON
GENERALNA SEKRETARKA

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

PREDLOG
PRVA OBRAVNAVA
EVA 2013-3340-0001

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O URESNIČEVANJU JAVNEGA INTERESA ZA KULTURO

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07- uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10 in 20/11, v nadaljevanju: ZUJIK), ki je v veljavi že od leta 2002, je bil v času izvajanja deležen že kar nekaj sprememb. ZUJIK, ki ureja specifične delovanja na področju kulture, se je v nekaterih določbah izkazal za pomanjkljivega oziroma neustreznega, tudi zaradi sprememb na drugih področjih, ki niso v pristojnosti Ministrstva za kulturo. Zakon je v nekaterih delih potreben korenitih sprememb, ki zahtevajo širši konsenz vseh deležnikov na področju kulture. Zato se s predlaganimi spremembami zakona pristopi le k najnujnejšim, s katerimi se odpravljajo najbolj pereče težave v zvezi z izvajanjem zakona in zagotavljanjem javnega interesa. Nekatere spremembe pomenijo tudi podlage za pripravo kasnejših korenitejših sprememb na področju javnega sektorja, nevladnih organizacij, participacije civilne družbe in finančnih spodbud.

1. Dokumenti javnega interesa na področju kulture

Določbe zakona, ki urejajo nacionalni program za kulturo, so se izkazale za pomanjkljive predvsem glede načina njegovega dopolnjevanja. Srečevali smo se s težavami pri umestitvi in izvajanju ključnih projektov, tudi tistih, ki bi jih lahko vezali na evropska sredstva, ki so se v času veljavnosti nacionalnega programa izkazali za projekte v javnem interesu.

Na nivoju lokalnih skupnosti opazamo odsotnost lokalnih programov za kulturo. Glede na to, da je to dokument, s katerim se določa javni interes za kulturo na lokalni ravni, je nujno, da ga sprejme vsaka lokalna skupnost. Zato se jih na ravni zakona izrecno zaveže k sprejetju lokalnih programov za kulturo, pri čemer je treba upoštevati velikost kot tudi populacijo, ki jo zajema posamezna skupnost. Mestne občine kot kulturno središče širšega območja se zavežejo k sprejemu samostojnega lokalnega programa za kulturo. Za preostale lokalne skupnosti pa zadostuje, da so javni interes, cilji, prioritete, ukrepi in kazalci na področju kulture zajeti v katerem drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti. Na pobudo občin se uvede tudi podlaga za oblikovanje skupnega programa manjših občin, kadar so njihovi programi sorodni oziroma se vsebine prepletajo.

Zagotavljanje javnih sredstev javnim skladom in agencijam ni ustrezno urejeno, to pa povzroča težave pri izvedbi njihovega financiranja. Neurejeno je tudi začasno financiranje v obdobju prvega tromesečja tekočega leta, če javni sklad ali javna agencija nima pravočasno sprejetega letnega načrta oziroma programa dela, oziroma če proračun države ali lokalne skupnosti ni pravočasno

sprejet. Tako kot pri javnih zavodih je tudi pri javnih skladih in javnih agencijah ugotovljeno pomanjkljivo strateško načrtovanje. Za uresničevanje javnega interesa so potrebne dolgoročne usmeritve, ki jih zasleduje posamezni nosilec javnega interesa, med katere spadajo tudi javne agencije in javni skladi.

2. Na področju javnega sektorja oziroma delovanja javnih zavodov so potrebne korenite spremembe, vendar pa se s predlagano dopolnitvijo zakona urejajo le najnujnejše, ki hkrati že dajejo podlago za pripravo sistemskih sprememb.

Javni zavodi morajo imeti za udejanjanje javnega interesa, zaradi katerega so ustanovljeni, veljavne strateške načrte, saj lahko le tako trajno in nemoteno zagotavljajo kulturne dobrine, ki so v javnem interesu. Javni zavodi naj bi imeli veljaven strateški načrt za pet let, ki pa lahko vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Za konsistentnost načrtov je potrebna opredelitev njegove vsebine, za izvedljivost in finančno ustreznost pa je nujno, da javni zavod pridobi predhodno mnenje ustanovitelja in financerja javnega zavoda. Veljavni ZUJIK ne ureja začasnega financiranja javnih zavodov za tekoče leto.

Člani svetov zavodov so strokovnjaki z različnih področij, vendar se ugotavlja, da nimajo ustreznega znanja, ki je specifično za poslovanje javnih zavodov s področja kulture, zato se pojavlja potreba po specifičnem usposabljanju članov svetov.

3. Podpora javnim kulturnim programom in kulturnim projektom ter zagotavljanje prostorskih pogojev za njihovo izvajanje

Sedanja ureditev na področju javne kulturne infrastrukture in zagotavljanja prostorskih pogojev ne omogoča uporabe infrastrukture tistim posameznikom, ki delujejo na področju kulturnih dejavnosti neprofitno in njihovi projekti niso financirani iz javnih sredstev. Tako lahko npr. atelje uporablja le posameznik, katerega kulturni projekt je že financiran iz javnih sredstev.

V praksi se pojavljajo težave z opredelitvijo stroškov, ki naj bi jih nosil upravljavec oziroma uporabnik javne kulturne infrastrukture. To zlasti izhaja iz uporabe različnih terminologij zakonov, ki urejajo infrastrukturo in vzdrževanje (npr. Zakon o graditvi objektov). Velik problem pa povzroča tudi določba, ki ureja upravičenost do nadomestila stroškov, kadar upravljavec oziroma uporabnik javne kulturne infrastrukture odda njen del v uporabo drugim kulturnim izvajalcem.

Sedanji zakon zavezuje javne zavode k zagotavljanju polne izkoriščenosti javne kulturne infrastrukture, ki jo pridobi z aktom o ustanovitvi; zaveza mora biti dana za vso javno kulturno infrastrukturo, ki jo ima javni zavod v upravljanju, ne glede na način njene pridobitve. Tako kot javni zavodi bi morali biti k polni izkoriščenosti javne kulturne infrastrukture zavezani vsi kulturni izvajalci, ki jo imajo v upravljanju.

V postopkih javnih pozivov in javnih razpisov je neurejena faza ustavitve postopka iz utemeljenih razlogov (kot je npr. zmanjševanje proračunskih sredstev zaradi finančne situacije, v kateri se je znašla Slovenija). Vsak postopek se mora zaključiti z dokončno odločitvijo, nujna pa je zakonska ureditev obveznosti razpisovalca do prijaviteljev. Subjekt, ki objavi razpis mora namreč prijaviteljem sporočiti odločitev o ustavitvi postopka v zakonskem roku in jo tudi obrazložiti.

Določba v zvezi z interventnim financiranjem je premalo specificirana in pogojev za financiranje ne opredeljuje v zadostni meri. Zato je nujno potrebna dopolnitev, ki loči kulturne projekte med tiste, ki bi lahko bili predmet prijave na javni poziv ali javni razpis ministrstva ali drugih oseb javnega prava na področju kulture in tiste za katere vsebinsko ustrezen razpis ni predviden. V primeru slednjih mora biti javni interes za tovrstno sofinanciranje posebej utemeljen.

Na področju izvajanja pogodb v javnem interesu so potrebne uskladitve med večletnimi in enoletnimi pogodbami. Z namenom omogočanja kulturnim izvajalcem dolgoročnejše načrtovanje in s tem izvajanje kvalitetnejše produkcije pa se je pojavila težnja po sklepanju večletnih pogodb za obdobje do petih let, kadar gre za javne kulturne programe oziroma večletne kulturne projekte.

Pristopi se k dopolnitvi zakona, s katero se uvede pravna podlaga za možnost predplačil javnih kulturnih programov in kulturnih projektov. Namen predplačila je zagotavljanje denarnega toka, kadar je to upravičeno glede na specifične javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta, ter poplačila udeleženi umetniških in strokovnih kadrov, ki so povečini samozaposleni v kulturi ali celo nezaposleni. Že v tem trenutku zaradi zastojev pri izvajanju postopkov javnega sofinanciranja, ki so posledica javnofinančnega položaja, namreč prihaja do razmeroma poznega odločanja o upravičenosti, praviloma šele v začetku druge polovice posameznega proračunskega leta, kar povzroča situacije, ki zaidejo na mejo smiselnosti in izvedljivosti. Poleg tega je treba poudariti, da je praksa sofinanciranja za področje kulture na nivoju EU že vpeljala avansiranje sofinancerskega deleža v primerljivih odstotkih. S tem se omogočijo nemoteno delovanje nevladnih organizacij, ki delujejo v javnem interesu, pravočasno ter pravično poplačilo posameznikov, ki bi s tem imeli večjo socialno varnost, in nemoteno prevzemanje drugih delovnih priložnosti. Predvidoma bi šlo za predplačila pri prvem izplačilu do višine sofinanciranega deleža, kakor je opredeljen z vsakokratnim Zakonom o izvrševanju proračunov. Z uvedbo kontrol na podlagi letnega poročila in pripadajoče obračunske dokumentacije s potrdili o izplačilu za celotno vrednost programa ali projekta bo zagotovljen nadzor nad porabo proračunskih sredstev. V primeru ugotovljenih nepravilnosti pa bo uvedena sankcija vračila sredstev z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Z uvedbo predplačil bi se približali tudi evropski praksi; evropske institucije so namreč že uvedle predplačila za financirane kulturnih programov in kulturnih projektov (razpisi Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo, EVROPSKA KOMISIJA: Program Kultura).

Predplačila se bodo uvedla kot ena izmed možnosti, ki pa ne ukinja izplačil na podlagi realizacije in predložene obračunske dokumentacije, ki ostaja. S predlagano dopolnitvijo se mora uvesti popoln pregled nad porabo sredstev s strani financerja, tako da se ne bo odstopalo od zagotavljanja transparentnosti porabe proračunskih sredstev.

Izvajalci kulturnih programov ali projektov, ki so uspešno kandidirali s projekti pri institucijah EU, velikokrat ne morejo zagotoviti zagonskih oziroma zadostnih lastnih sredstev za kvalitetno izvedbo programov kot tudi pravočasnega plačila sodelujočih v programu, saj gre praviloma za velike projekte. V praksi se kaže nujna potreba po podpori s strani državnega ali lokalnega proračuna, ki pa mora biti transparenta, hitra in vsem enako dostopna, zato se uvede postopek javnega poziva.

Ureditev financiranja ustanov s področja kulture, ki so ustanovljene za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija, je nesistemska, saj financiranje tovrstnih ustanov ureja le Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije, ki se sprejema za dvoletno obdobje. Zato je potrebna sistemska ureditev znotraj določb ZUJIK, ki pa se glede načina financiranja sklicujejo na veljavne javnofinančne predpise. Tu so zajete le ustanove, ki so ustanovljene na podlagi zakona, ki ureja ustanavljanje ustanov.

V fazi sprejemanja odločitve ministra v postopkih javnih pozivov in javnih razpisov se želi odpraviti arbitrarnost odločitev, zato bi njegova odločitev o financiranju morala biti vezana na predloge strokovne komisije s posameznega področja.

4. Samozaposlovanje na področju kulture

Socialni položaj samozaposlenih v kulturi in pogoji za njihovo ustvarjanje so se v zadnjih letih izjemno poslabšali. Samozaposleni v kulturi so izjemno ranljiva skupina, katerih nizki prihodki odražajo njihovo težko situacijo, sploh v času trenutne gospodarske krize, ko je padla kupna moč in s tem tudi zanimanje za njihove stvaritve. Delujejo na majhnem in nestabilnem trgu. Na položaj ustvarjalcev vpliva zmanjšanje povpraševanja po storitvah, zaposlitvene možnosti in spremembe trga dela ter negativni vplivi sprememb zakonodaje. Na položaj samozaposlenih v kulturi vpliva tudi krčenje javnih sredstev za kulturo. Vse to pa posledično lahko pomeni okrnitev umetniškega ustvarjanja, izbrise iz razvida samozaposlenih v kulturi ter povečanje števila brezposelnih oseb. Zato je treba sprejeti ustrezne spodbude, ki bodo ustvarile boljše pogoje za njihovo delovanje oziroma položaj na sploh.

Iz podatkov samozaposlenih v kulturi¹, je največji delež samozaposlenih v kulturi v letu 2010 prejel dohodke do višine minimalne plače (skoraj 42 %), skupaj več kot 91 % kulturnikov pa je imelo dohodke do višine povprečne plače. Upoštevajoč višji limit prihodkov iz opravljanja dejavnosti, ki je določen kot pogoj za vstop v sistem normiranih odhodkov, in sicer v višini 50.000 evrov in distribucijo kulturnikov po dohodkovnih razredih za leto 2010, le 4 samozaposleni ne bi mogli ugotavljali svoje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov.

V okviru nujnih sprememb zakona se uvedejo tisti ukrepi aktivne politike ministrstva, pristojnega za kulturo, ki so izvedljivi v kratkem času in bodo vplivali na izboljšanje položaja samozaposlenih v kulturi in pogoje njihovega ustvarjanja ter naredili status privlačnejši.

Sedanja ureditev povzroča neenakopravno obravnavo samozaposlenih v kulturi, ki imajo pravico do plačila prispevkov za socialno varnost, med tistimi ki so rezidenti Republike Slovenije za davčne namene in tistimi, ki niso. Pristojni davčni organi Republike Slovenije lahko pridobivajo podatke o dohodkih posameznika, ki jih je dosegel v tujini le pod pogojem, da je posameznik rezident Republike Slovenije za davčne namene. Tako so lahko nerezidenti Republike Slovenije za davčne namene kaj hitro v privilegiranem položaju, saj ni mogoče ugotavljati njihovega cenzusa, posledično pa lahko v nekaterih primerih privede do neupravičenega plačevanja prispevkov iz državnega proračuna. Poleg tega nerezidenti Republike Slovenije za davčne namene v državni proračun, iz katerega se pokrivajo sredstva za plačevanje prispevkov za socialno varnost, ne prispevajo svojega deleža, tako kot to prispevajo rezidenti Republike Slovenije za davčne namene. Zato se morajo ustrezno dopolniti pogoji za uveljavljanje pravice do plačila prispevkov za socialno varnost.

Po sedANJI zakonodaji samozaposlenemu pravica preneha takrat, ko se sam odloči za upokožitev in ni vezana na izpolnjevanje pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Navedeno je treba uskladiti s splošno upokožitveno politiko. Prenehanje pravice do plačila prispevkov bi se moralo vezati na izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do starostne upokožitve, ne da bi s tem omejevali možnost nadaljevanja dejavnosti v okviru statusa samozaposlenega v kulturi. Upokoženemu ustvarjalcu na področju kulture pa se bo, ob izpolnjevanju zakonskih pogojev, še vedno lahko podelila republiška priznavalnina.

Pri starejših samozaposlenih se pravica do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna, ki jo lahko pridobijo za daljše obdobje od treh let brez ponovnega preverjanja izjemnega kulturnega prispevka, uskladi s spremembami pokojninske zakonodaje. Pri vstopnem pogoju za pridobitev trajne pravice trenutna ureditev premalo upošteva preteklo delo samozaposlenega, ki je bilo zaznano s podelitvijo pravice do plačila prispevkov in v okviru teh postopkov tudi že ugotovljen izjemen kulturni dosežek oziroma z zaposlitvijo v javnem zavodu s področja kulture. Spremembe morajo slediti tudi namenu stimuliranja zaposlenih v javnih zavodih

¹ Vir: MF

za prehod na trg delovne sile v obliki samozaposlitve in večje mobilnosti kulturnih delavcev.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

1.1 Cilji

Ključni cilj predlaganih sprememb je odprava pomanjkljivosti, ki so bile ugotovljene ob izvajanju zakona, ter priprava podlage za nadaljnje korenitejše spremembe, ki bodo vključevale nove rešitve na področju javnega sektorja, nevladnih organizacij, samozaposlovanja v kulturi, participacije civilne družbe, finančnih spodbud in drugo.

1.2 Načela

Načela predlagane novele zakona ne odstopajo od načel temeljnega zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo. Z nujnimi spremembami izvedbene narave se njihovo uresničevanje operacionalizira v še nekoliko večji meri.

1.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Določanje javnega interesa za kulturo:

- ohranja se dolžnost poročanja Vlade RS Državnemu zboru o izvajanju nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu z oceno rezultatov. Vlada RS lahko ob poročilu predlaga tudi spremembe in dopolnitve nacionalnega programa za kulturo;
- ohranja se določba glede vsebine in postopka lokalnega programa za kulturo. Mestne občine, kot kulturna središča širšega območja, se zavežejo k sprejemu samostojnega lokalnega programa za kulturo, medtem, ko je lahko vsebina kulturnega programa drugih občin vključena v drug dokument razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti. Zaradi lokalnih skupnosti, katerih programi so sorodni oziroma se vsebine prepletajo, se uvede podlaga za oblikovanje skupnega kulturnega programa;
- javne agencije in javne sklade se zaveže k delovanju na podlagi strateškega načrta, ki ga sprejmejo za pet let. Zakon določa organe, pristojne za sprejem strateškega načrta ter njegov obseg.

Na področju javnih zavodov se predlagajo naslednje nujne spremembe:

- javni zavodi se zavežejo k temu, da imajo veljaven strateški načrt za obdobje petih let, ki mora biti predhodno usklajevan z ustanoviteljem in financerjem. Določi se tudi obseg strateškega načrta;
- uredi se začasno financiranje javnih zavodov;
- uvede se obvezno usposabljanje članov sveta javnega zavoda in uredi podlaga za sprejem podzakonskega akta, s katerim se določi vsebina usposabljanja.

Rešitve, vezane na izvajanje podpore javnim kulturnim programom in kulturnim projektom ter zagotavljanje prostorskih pogojev za ustvarjanje:

- uredi se možnost oddaje javne kulturne infrastrukture v uporabo tudi tistim posameznikom, ki opravljajo kulturno dejavnost nepridobitno in njihovi kulturni projekti niso financirani iz javnih sredstev;
- pogodba o upravljanju ali uporabi javne kulturne infrastrukture se na podlagi javnega razpisa sklene za določen čas, ki se lahko podaljša z aneksom;

- na novo se opredeli kritje obratovalnih in drugih stroškov, ko se javna kulturna infrastruktura daje v upravljanje ali uporabo kulturnim izvajalcem brezplačno ter povračilo stroškov, če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture odda infrastrukturo ali njen del v uporabo javnemu zavodu, javnemu skladu ali javni agenciji s področja kulture oziroma drugim kulturnim izvajalcem;
- uredi se ustavitev postopka javnega poziva oziroma javnega razpisa iz utemeljenih razlogov, z zavezo financerja, da upravičencem tovrstno odločitev sporoči in jo tudi obrazloži;
- natančneje se določi poraba interventnih sredstev glede na to ali gre za financiranje kulturnih projektov, ki bi lahko bili predmet prijave na javni poziv ali javni razpis ministrstva ali drugih oseb javnega prava na področju kulture, pa prijava ni mogoča zaradi kratkega časa, ki je na razpolago za odločitev o financiranju, ali za tiste, za katere vsebinsko ustrezen razpis ni predviden;
- ministra se v postopkih odločanja o financiranju javnih kulturnih programov in projektov veže na predlog strokovne komisije o razdelitvi proračunskih sredstev;
- izvajanje enoletne pogodbe v javnem interesu se uskladi z večletno pogodbo;
- uzakoni se pravna podlaga za možnost predplačil sofinanciranih javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, kadar je to upravičeno glede specifik javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta, s čimer se želi približati tudi evropski praksi, ko so evropske institucije že uvedle predplačila za financiranje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov;
- uredi se financiranje projektov kulturnih izvajalcev, ki so uspešno kandidirali s kulturnimi projekti pri institucijah Evropske unije izven Republike Slovenije;
- financiranje javnih skladov in javnih agencij se uskladi s predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij ter predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike ter uredi začasno financiranje v prvem tromesečju tekočega leta;
- sistemsko se uredi financiranje ustanov s področja kulture, ki so ustanovljene za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija.

Samozaposlovanje na področju kulture:

- uvedejo se spodbude za samozaposlene, ki bodo ustvarile boljše pogoje za kulturno ustvarjanje in naredile status privlačnejši (zagotavljanje računovodstva, podeljevanje kulturnih žepnin, nadomestilo za čas bolezni...);
- glede upravičenosti do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna se uvede dodaten pogoj, vezan na rezidentstvo v Republiki Sloveniji za davčne namene;
- določi se prenehanje pravice po samem zakonu, ko samozaposleni izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Ne gleda na to pa bo posameznik še vedno lahko vpisan v razvid samozaposlenih, če bo to želel, s čimer se sledi ciljem, ki jih narekujejo ureditve zakonov s področja zaposlovanja;
- pravica do plačila prispevkov za starejše samozaposlene, ki jo lahko pridobijo za daljše obdobje od treh let brez ponovnega preverjanja izjemnega kulturnega prispevka, se uskladi s spremembami pokojninske zakonodaje s poudarkom na pomenu izjemnega kulturnega prispevka. Samozaposlenemu, ki doseže starost najmanj 50 let in zaprosi za pravico do plačila prispevkov pravica iz državnega proračuna, se priznana pravica vse do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine, če mu je bila predhodno že priznana pravica v skupnem trajanju 20. let. V to obdobje se všteva tudi čas zaposlitve v javnem zavodu s področja kulture.

Vse ugotovljene pomanjkljivosti sedanje ureditve se rešujejo s predlaganim zakonom. Za izvajanje zakona bodo sprejeti naslednji podzakonski akti:

- podzakonski akt, ki bo urejal postopek neposrednega poziva za financiranje javnih

- zavodov, javnih skladov in javnih agencij,
- podzakonski akt o ureditvi usposabljanja članov sveta javnih zavodov,
- sprememba Uredbe o samozaposlenih v kulturi (Uradni list RS, št. 45/10, 43/11 in 64/12),
- sprememba Pravilnika o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Uradni list RS, št. 43/10),
- javni zavodi, javni skladi in javne agencije s področja kulture, ki nimajo veljavnih strateških načrtov, ter lokalne skupnosti, ki nimajo lokalnih kulturnih programov, bodo za izvedbo zakona morale te sprejeti v roku, določenem v prehodnih določbah predlaganega zakona.

b) Normativna usklajenost predloga zakona:

Zakon je usklajen z obstoječim pravnim redom Republike Slovenije in ni predmet usklajevanja slovenske pravne ureditve s pravnim redom EU in ni z njim v nasprotju.

c) c) Usklajenost predloga predpisa:

Ob pripravi predpisa so bili v razpravo vključene nevladne organizacije, javni zavodi, predstavniki strokovne javnosti in občine.

d) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

Osnutek predloga zakona je bil dne 29. 5. 2013 objavljen na spletnih straneh Ministrstva za kulturo, ter istega dne predstavljen zainteresirani javnosti na tiskovni konferenci. Stališča, predloge, mnenja in pripombe je bilo mogoče posredovati do 1. 7. 2013. Dne 4. in 18. 6. 2013 je bila javna obravnava v okviru seje Nacionalnega sveta za kulturo, ter dne 9. 7. 2013 izveden posvet Ministrstva za kulturo s predstavniki občin.

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- javni zavodi s področja kulture,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti,
- občine, združenja občin in druga zainteresirana javnost.

Mnenja, predloge in pripombe so podali:

Glosa – Sindikat kulture in narave Slovenije, SVIZ – Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije, Obalni sindikat delavcev v kulturi, Skupnost občin Slovenije, Nacionalni svet za kulturo, Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, Državni svet RS, Slovenski filmski center, javna agencija Republike Slovenije, Narodna in univerzitetna knjižnica, plesalci ljubljanskega baleta in plesalci ansambla ljubljanskega baleta SNG Opera in balet Ljubljana, Kolegij direktorjev slovenskih gledališč, CNVOS – Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, Zveza kulturnih društev Slovenije, Asociacija, Slovensko muzikološko društvo, Mreža sodobnega plesa, Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije, Odprta zbornica za sodobno umetnost, Združenje dramskih umetnikov Slovenije, Feministična akcija, Društvo baletnih umetnikov Slovenije, Združenje zgodovinskih mest, Pozitivna Slovenija - Odbor za kulturo, Mag. Peter Tomaž Dobrila, Dr. Vesna Čopič in Mitja Rotovnik, Mag. Damjana Fortunat Černilogar, Dr. Borut Smrekar, Marija Mojca Pungerčar, Delovna skupina za obravnavo vprašanj, povezanih s statusom samozaposlenih v kulturi.

Mnenja, predloge in pripombe zainteresirane javnosti ter stališča Ministrstva za kulturo so povzeti v preglednici, ki je priloga temu gradivu.

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (v nadaljnjem besedilu: ZUJIK) je po več kot

desetih letih od uveljavitve potreben korenitih sprememb. Priprava novega zakona je predvidena do konca leta 2013, do takrat pa se bodo z novelo zakona izvedli le nujni popravki in odpravile težave, ki so se pojavile pri njegovem izvajanju in zagotavljanju javnega interesa. Zato so bile v pretežni meri upoštevane tiste pripombe, ki se nanašajo le na nujne spremembe ZUJIK oziroma na ožji krog deležnikov. Predlogi, ki se nanašajo na sistemske spremembe in ki zahtevajo širši konsenz vseh deležnikov na področju kulture, bodo upoštevani pri pripravi osnutka celovitih sprememb ZUJIK.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagane rešitve ne bodo imele dodatnih posledic za državni proračun. Zakon prav tako nima posledic na druga javnofinančna sredstva. Z namenom zagotovitve sredstev za kulturne žepnine samostojnih ustvarjalcev so se v letu 2014 na proračunsko postavko 131123 Samostojni ustvarjalci na področju kulture iz proračunske postavke 131130 Nepredvidene akcije prerazporedila sredstva v višini 149.000 EUR.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti novih sredstev v državnem proračunu. Vsi ukrepi bodo izvajani v okviru proračunskih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Nacionalni programi za kulturo:

Malta

Parlamentarni sekretariat za turizem, okolje in kulturo je izoblikoval Nacionalno kulturno politiko 2011, v kateri so zapisane kulturno-politične teme. Nacionalna kulturna politika si prizadeva dati smernice, na podlagi katerih naj bi vladne strukture, prostovoljne organizacije in zasebna podjetja artikulirali svojo vlogo v tem sektorju in doprinos k njemu. Osredotočena je na razvojne potrebe v kulturi, med katere sodi izboljšanje strukture vodenja v kulturi, mednarodno kulturno sodelovanje, okrepitev poklicnega statusa umetnikov, artikulacija posebnih potreb na področju umetnosti, dediščine in avdiovizualne umetnosti, razvoj kulturnih in kreativnih industrij, priznavanje kulturnih pravic, kulturne socializacije in kulturne vključenosti, zagotovitev dolgoročne vzdržnosti kulturnega sektorja.

Hrvaška

Hrvaški parlament je leta 2002 sprejel Strategijo kulturnega razvoja pod naslovom Hrvaška v 21. stoletju. Strategija kulturnega razvoja določa cilje, inštrumente in zaželeno učinke kulturnega razvoja Hrvaške za dolgoročno obdobje na področju kulturne politike, umetnosti in kulturnih industrij, kulturne dediščine kulturnih odnosov in medsektorskih žarišč kulture.

Italija

Nima nacionalnega programa za kulturo oziroma temu podobnega dokumenta. Splošne politične odločitve na področju kulture so pretežno odvisne od razpoložljivih sredstev ministrstva.

Francija

Francija nima nacionalnega programa za kulturo, temveč temu podoben dokument pod imenom

Nacionalna direktiva za usmeritve (Directive nationale d'orientation). To je triletni dokument, ki ga pripravi ministrstvo ter posreduje DRACom. Ta dokument se aktualizira vsako jesen. Dokument predstavlja striktno usmeritev tudi za DRACe, ki morajo poročati o doseženih ciljih.

Španija

Španija ima generalni strateški plan 2012-2015, ki ga je sprejel Generalni sekretariat za kulturo, ki je hkrati odgovoren za njegovo implementacijo. Generalni sekretariat predloži parlamentu poročila o njegovi implementaciji.

Sofinanciranje (javnih ustanov in drugih kulturnih izvajalcev):

Republika Avstrija

Subvencioniranje javnih ustanov poteka na dveh ravneh: zvezna gledališča se financirajo na zvezni ravni, preostale pa financirajo ustanovitelji, ki so največkrat dežele ali mesta. Zvezna gledališča in opera so organizirani v holding zveznih gledališč, ki združuje družbe z omejeno odgovornostjo (Burgtheater, Državno opero, Ljudsko opero in Gledališki servis). Holding zveznih gledališč ureja poseben zakon Bundestheaterorganisation-Gesetz iz leta 1998. Holding vsako leto predlaga konkretno opredeljeno subvencijo in njeno porazdelitev med posameznimi ustanovami, ki jo mora potrditi minister, pristojen za izobraževanje, umetnost in kulturo. Položaj zveznih muzejev in nacionalne knjižnice ureja poseben zakon Bundesmuseen-Gesetz iz leta 2002. Razdelitev sredstev med te institucije je v pristojnosti ministra za izobraževanje, umetnost in kulturo ob upoštevanju nalog in dejavnosti posamezne institucije.

Od sredine leta 1970 se je ponudba kulturnih prireditev in s tem tudi potrebnih javnih sredstev povečala kar za nekajkrat. Financiranje umetnosti in kulture poteka v Avstriji podobno kot v drugih evropskih državah, predvsem s pomočjo javnih sredstev. Šele v zadnjem času naraščajo zasebne donacije in sponzorstva. Financiranje kulturnih projektov je podrejeno splošnim načelom, ki veljajo za javno financiranje. Skladno z načeli varčnosti, ekonomičnosti in učinkovitosti obstaja tudi kontrola javno financiranih kulturnih dejavnosti. Bundes-Kunstförderungsgesetz ureja financiranje kulturnih aktivnosti na zvezni ravni, to so predvsem nagrade in podobno, ne ureja pa financiranja posameznih projektov, ki so v pristojnosti ministrstva.

Švedska

Nacionalne kulturne institucije ne glede na pravnoorganizacijsko obliko financira država. Prav tako se v večjem delu financirajo s subvencijami iz državnih in občinskih oblasti tudi preostale pomembne kulturne institucije. Najpomembnejši ustanovi pod okriljem države na področju uprizoritvenih umetnosti sta Kraljeva opera in Kraljevo dramsko gledališče, sicer pa imajo nacionalni pomen še Švedsko nacionalno potujoče gledališče (Riksteatern), Državna koncertna agencija (Rikskonserter) in Center za sodobni ples (Dansens hus). Osrednjima gledališkima ustanovama subvencijo odreja neposredno parlament, višina subvencije pa je predmet političnih pogajanj. Sicer pa je za alokacijo državnega financiranja kulturnih institucij (ne glede na njihov pravni status in lastnika) odgovoren Nacionalni svet za kulturo (Kulturradet), ki je organiziran kot vladna agencija.

Velika Britanija

Sistem subvencioniranja uprizoritvenih dejavnosti ima v Veliki Britaniji določene regionalne razlike med Anglijo, Škotsko, Walesom in Severno Irsko.

V Angliji je npr. glavna vloga subvencioniranja z javnimi sredstvi prenesena iz vlade na Umetnostni svet (Arts Council of England). Umetnostni svet objavi kriterije za pridobitev rednega subvencioniranja, ki se delijo v tri sklope: kriteriji, ki se nanašajo na delovanje ustanove (odličnost, inovativnost, dostopnost, vpetost v družbeni prostor, finančna zdržnost, upravljanje in menedžment), splošna umetnostna infrastruktura (kako se posamezna organizacija umešča v

celoto financiranja organizacij, ki jih Umetnostni svet podpira kot celoto) ter drugi dejavniki (razvojne prioritete, predhodne investicije, financiranje iz drugih virov ...).

V Veliki Britaniji na področju muzejev, galerij in nacionalne knjižnice zakon vsebuje razmeroma splošne določbe, ki obsegajo predvsem pooblastilo pristojnemu ministru, da instituciji izplača sredstva, ki jih je odobril parlament za opravljanje javnih nalog posamezne institucije. Minister lahko upravnemu odboru, ki je glavni organ upravljanja muzejev, galerij in nacionalne knjižnice, da navodila za uporabo sredstev, odbor pa mora ministru o porabi proračunskih sredstev tudi poročati. Prav tako lahko minister daje upravnemu odboru navodila o porabi sredstev, ki jih je posamezna institucija v posameznem finančnem letu pridobila z opravljanjem storitev ali odprodajo premoženja.

Francija

V Franciji je financiranje kulturnih projektov in programov neposredno vezano na strukturo kulturne politike in njeno decentralizacijo. Državo (kulturno ministrstvo) predstavljajo na regionalni ravni organizacije, imenovane DRAC (Les directions régionales de l'action culturelle – Regionalna direkcija za kulturno akcijo), ki jih financira država. Združenja, NVO, posamični nosilci kulturnih programov, ki želijo pridobiti subvencije, predložijo svoje vloge regionalnim skupnostim (DRAC, regije, občine), ki obravnavajo posamičen projekt in se eventuelno odločijo, da ga bodo podprle. Dogovor o subvenciji podpišeta izvajalec kulturnega programa in financer. V dogovoru se natančno določijo predmet subvencije, obveznosti izvajalca kulturnega programa in način poročanja o realiziranem projektu.

Hrvaška

Financiranje je urejeno z Zakonom o financiranju javnih potreb u kulturi in Pravilnikom o izboru i utvrđivanju programa javnih potreba u kulturi. Republika Hrvaška, županije, mesto Zagreb, občine in mesta sprejemajo javne kulturne programe in za njihovo izvajanje zagotavljajo sredstva v skladu z zakonom. S programom javnih potreb v kulturi so mišljene vse oblike kulture in kulturnih dejavnosti, ki pomembno prispevajo k razvoju in napredku kulturnega življenja v Republiki Hrvaški. Program je določen na podlagi potreb okolja, dosežene stopnje razvitosti kulture in kulturnih dejavnosti.

Predplačila sofinanciranih projektov oziroma programov:

Evropska unija

Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo, EVROPSKA KOMISIJA, v okviru Programa Kultura programi in projekti, izbrani v sofinanciranje, prejmejo do 70% odobrenih sredstev v vsakem koledarskem letu. Večletni projekti Sedmega okvirnega programa prejmejo za triletno obdobje ob začetku projekta 2/3 zneska celotnega sofinanciranja. V primeru petletnih programov je avansiranje urejeno po deležih – organizacija dobi 30% avans, ko poroča o stroških v vrednosti 70% avansa, lahko zaprosi za novih 30% avansa (celotne vrednosti projekta), itd. V okviru Erasmus Mundus sklopa črpajo prijavitelji avans v vrednosti 70% projekta, za preostalih 30% pa je možno zaprositi za avans, ko dokažeš, da si porabil že pridobljenih 70%. Prav tako Evropska Kulturna Fundacija (ECF – European Cultural Foundation) deluje po principu 70% avansiranja sofinanciranih projektov.

Francija

Plačilo nosilcev kulturnih programov se izvaja v okviru predpisov, ki urejajo subvencije. Na splošno se plačilo izvede ob začetku projekta (en amont du projet), ali včasih (če je večja vsota) del izplačila ob začetku projekta in drugi del po končanju projekta. Subvencije, ki jih dobijo izvajalci s strani ministrstva niso namenjena zgolj projektom temveč tudi samemu delovanju. Subvencijo s strani ministrstva pridobijo na začetku leta. Poleg tega, lahko dobijo posebne subvencije, povezane s konkretnim določenim projektom. V slednjem primeru, lahko prejmejo subvencijo v dveh delih (del pred začetkom in del po zaključku projekta) ali celotno subvencijo že pred začetkom projekta.

Hrvaška

Hrvaško kulturno ministrstvo že več let finančno podpira sodelovanje hrvaških institucij iz področja kulture oziroma hrvaških partnerjev v programu EU Kultura. S tem namenom je bil sprejet Pravilnik o sofinanciranju projektov, odobrenih v okviru programa za kulturo Evropske unije Kultura 2007-2013, na podlagi katerega ministrstvo za kulturo financira projekte oziroma aktivnosti hrvaških projektnih partnerjev, ki sodelujejo v odobrenih projektih EU Kultura.

Samozaposleni na področju kulture:

Nemčija:

Najpomembnejši zakon, ki ureja področje samozaposlenih v kulturi, je zakon o socialnem zavarovanju umetnikov (KSVG), po katerem so samostojni kulturni delavci in novinarji vključeni v sistem obveznega pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja ter zavarovanja za varstvo starejših (old-age care). Ustanovljen je bil poseben sistem zavarovanja, Künstlersozialkasse (KSK). Prispevke v KSK plačujejo umetniki (50 %), država (20 %) in uporabniki, t.j. poslovni subjekti, ki redno tržijo umetniška dela in storitve (30 %). Med takšne uporabnike sodijo založniške in časopisne hiše, fotografske in marketinške agencije, gledališča, orkestri, zbori, organizatorji dogodkov, izdajatelji televizijskega in radijskega programa, producenti glasbenih in AV vsebin, muzeji, galerije, cirkusi, ustanove za usposabljanje umetnikov, itd. Prispevek uporabnikov vsako leto določi KSK, zbirajo pa jih s pavšalnim odstotkom plačila na vse honorarje izplačane umetnikom. Samostojni kulturni delavci so obvezno vključeni v KSK. Da se vključijo v ta zavarovalni sistem, morajo dokazati, da so samozaposleni in da s svojim ustvarjalnim delom zaslužijo določen znesek. Slednje pravilo ne velja za mlade umetnike (do 3 let po diplomi).

Avstrija:

Z uveljavitvijo Zakona o socialnem zavarovanju umetnikov (Künstler-sozialversicherungsfondsgesetz), se svobodni umetniki obravnavajo podobno kot drugi samozaposleni, kar pomeni, da morajo plačevati prispevke za socialno zavarovanje, če njihov letni zaslužek presega določen znesek. Z istim zakonom je bil ustanovljen tudi sklad socialnega zavarovanja za umetnike (Künstlersozialversicherungs-Fonds), ki umetnikom omogoča prejemanje dodatka za socialno zavarovanje. Umetniki, ki prejema ta dodatek, morajo izpolnjevati posebne pogoje oz. jih mora izbrati posebna komisija. Vsako leto prejema ta dodatek od 4.500 do 5.000 umetnikov. 20 % umetnikov dodatka ne prejema, ker so njihovi zaslužki prenizki in ravno zato je sistem v Avstriji naletel na veliko kritik s strani umetnikov in njihovih združenj.

Irska:

Irska nima posebne ureditve socialnega zavarovanja za umetnike, temveč zanje velja splošen sistem socialne varnosti. Umetniki, ki so registrirani kot samozaposleni lahko zaprosijo za dodatek za iskalce zaposlitve (stopnja v letu 2011: 188,00 EUR na teden za eno osebo), če njihov dohodek oziroma premoženjsko stanje pade pod socialno raven in če aktivno iščejo delo. To predstavlja težave za umetnike, ki so lahko pozvani, da sprejmejo tudi delo, ki ni umetniško. Kot najpomembnejši zakon na za področje samozaposlenih v kulturi, je bil zakon o financah (Finance Act) iz leta 1969, ki je uvedel davčno izjemo za umetnike ustvarjalce. To pomeni, da so pisatelji, skladatelji in likovni umetniki oproščeni plačila dohodnine od zaslužka, ki ga pridobijo s prodajo originalnih in ustvarjalnih del z umetniško vrednostjo. Irski Arts Council in ministrstvo za kulturo sta ob soglasju ministrstva za finance oblikovala smernice za ugotavljanje originalnosti in ustvarjalnosti določenega dela ter njegove umetniške vrednosti. Uradniki davčnih uprav, ki se lahko o odločitvah v zvezi z odobritvijo davčne oprostitve posvetujejo tudi s telesi kot je Arts Council, odločajo o davčnih izjemah za dela v naslednjih kategorijah: knjige oz. druga pisna dela.

igre, glasbena dela, slike in kipi.

V zvezi z drugimi predlaganimi spremembami ne razpolagamo s podatki o ureditvi v drugih državah članicah EU, ker so specifične v našem pravnem redu.

Zakon ni predmet usklajevanja slovenske pravne ureditve s pravnim redom EU in ni z njim v nasprotju.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Novela zakona ne bo imela posledic na področju poslovanja javne uprave in pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Novela zakona ne uvaja novih upravnih postopkov in ne bo imela drugih negativnih posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov. Bo pa s poenostavitvijo postopkov dodeljevanja javnih sredstev vplivala na ekonomičnost in hitrost postopkov oziroma reševanja zadev.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Novela zakona ne prinaša neposrednih posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Novela zakona ne prinaša neposrednih posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Novela zakona bo imela pozitiven vpliv na socialni položaj samozaposlenih.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne uvaja novih dokumentov razvojnega načrtovanja.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Sprejeta novela zakona bo predstavljena na spletnih straneh Ministrstva za kulturo, ki bo tudi spremljalo njeno izvajanje.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07- uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10 in 20/11) se 13. člen spremeni tako, da se glasi:

»13. člen
(poročanje)

Vlada vsako leto najpozneje do konca meseca junija predloži državnemu zboru poročilo o izvajanju nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu z oceno rezultatov. Vlada lahko ob poročilu državnemu zboru predlaga spremembe in dopolnitve nacionalnega programa za kulturo.«.

2. člen

14. člen se spremeni tako, da se glasi:

»14. člen
(lokalni program za kulturo)

Lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Glede vsebine lokalnega programa za kulturo se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o nacionalnem programu za kulturo.

Lokalnim skupnostim, razen mestnim občinam, ni treba sprejeti lokalnega programa za kulturo, če opredelijo javni interes na področju kulture, prioritete, ukrepe ter cilje in kazalce za njihovo doseganje v drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti.

Dve ali več lokalnih skupnosti lahko oblikujejo skupni program za kulturo, ki ga sprejmejo pristojni organi lokalnih skupnosti.«.

3. člen

V drugem odstavku 22. člena se za besedo kulturo doda besedilo »strateškega načrta«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Javna agencija in javni sklad morata imeti strateški načrt za obdobje petih let, pri čemer lahko načrt vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Strateški načrt obsega programske usmeritve, organizacijske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter kadrovski načrt. Javna agencija oziroma javni sklad mora k strateškemu načrtu pridobiti predhodno mnenje ustanovitelja. Strateški načrt sprejme direktor javne agencije oziroma javnega sklada s soglasjem sveta javne agencije oziroma nadzornega sveta javnega sklada. Če direktor ne sprejme strateškega načrta do izteka veljavnosti prejšnjega, je to razlog za njegovo razrešitev.«.

4. člen

23. člen se spremeni tako, da se glasi:

»23. člen
(financiranje javnih skladov in javnih agencij)

Država in lokalne skupnosti zagotavljajo javna sredstva javnim skladom in javnim agencijam v skladu s predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij ter predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike.

Če poslovni in finančni načrt javnega sklada oziroma program dela in finančni načrt javne agencije na področju kulture ni sprejet v zakonsko določenem roku, ministrstvo, pristojno za kulturo, za obdobje največ do 31. marca tekočega leta sklene z javnim skladom oziroma javno agencijo pogodbo o začasnem financiranju, s katero se določi višina sredstev, ki obsega proračunska sredstva za splošne stroške delovanja, stroške dela zaposlenih in programske stroške. Sredstva za splošne stroške delovanja in stroške dela zaposlenih se določijo na ravni povprečja stroškov iz istega obdobja preteklega leta. Višina sredstev programskih stroškov se za vsak mesec določi v višini 80 odstotkov od dvanajstine vrednosti programskih stroškov preteklega leta. Če do 31. marca tekočega leta še ni sprejet proračun, se začasno financiranje podaljša do njegove uveljavitve. V tem primeru se višina sredstev za splošne stroške delovanja in stroške dela zaposlenih določi na ravni povprečja stroškov v obdobju od 1. januarja preteklega leta, do meseca, na katerega se izplačilo nanaša, višina programskih stroškov pa na način, kot je določen v tretjem stavku tega odstavka.«.

5. člen

V 31. členu se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»Če o financiranju programa za tekoče leto ni odločeno v zakonsko določenem roku, se lahko za obdobje največ do 31. marca tekočega leta izda odločba o začasnem financiranju, s katero se določi višina sredstev, ki obsega proračunska sredstva za splošne stroške delovanja, stroške dela zaposlenih ter programske stroške na ravni povprečja stroškov iz istega obdobja preteklega leta. Če do 31. marca tekočega leta še ni sprejet proračun, se začasno financiranje podaljša do njegove uveljavitve. V tem primeru se pri izračunu povprečja stroškov upošteva obdobje od 1. januarja preteklega leta, do meseca, na katerega se izplačilo nanaša.«.

6. člen

V 35. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Strateški načrt se sprejme za obdobje petih let, pri čemer lahko vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Strateški načrt javnega zavoda obsega programske usmeritve in predviden obseg programa, organizacijske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter podlage za kadrovske načrte, ki vključujejo tudi predvidene zunanje sodelavce. K strateškemu načrtu je treba pridobiti predhodno mnenje ustanovitelja in financerja javnega zavoda. Če direktor ne sprejme strateškega načrta do izteka veljavnosti prejšnjega, je to razlog za njegovo razrešitev.«.

7. člen

V 42. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Član sveta se mora vsako leto udeležiti programa usposabljanja, katerega vsebino, obseg in način izvedbe določi minister. Usposabljanje izvaja ministrstvo, pristojno za kulturo. Član sveta se mora prvega usposabljanja udeležiti najpozneje v roku šestih mesecev od nastopa mandata. Člana sveta, ki se programa usposabljanja ne udeleži v skladu s tem členom, se razreši oziroma odpokliče.«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

8. člen

V tretjem odstavku 73. člena se v prvem stavku besedilo »iz prvega odstavka tega člena« nadomesti z besedilom », ki jo ima v upravljanju«.

9. člen

V drugem odstavku 74. člena se besedilo v oklepaju spremeni tako, da se glasi »80. in 81. člen tega zakona«.

Za drugim odstavkom se dodajo novi tretji, četrti in peti odstavek, ki se glasijo:

»Z namenom zagotavljanja delovnih pogojev se lahko javna kulturna infrastruktura na podlagi javnega razpisa s pogodbo iz 93. člena tega zakona odda v uporabo tudi posameznikom, ki opravljajo kulturno dejavnost iz 4. člena tega zakona ne pridobitno in njihovi projekti niso financirani iz javnih sredstev.

Pogodba o upravljanju ali o uporabi se sklene za določen čas in se lahko podaljšuje z dodatkom k osnovni pogodbi.

Kulturni izvajalec je dolžan zagotavljati polno izkoriščenost javne kulturne infrastrukture, ki jo ima v upravljanju oziroma uporabi. V ta namen lahko oddaja proste zmogljivosti, pri čemer imajo prednost izvajalci javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki so združljivi s področjem dela kulturnega izvajalca, ki ima javno kulturno infrastrukturo v uporabi oziroma upravljanju.«.

10. člen

75. člen se spremeni tako, da se glasi:

»75. člen
(obveznosti)

Javna kulturna infrastruktura se daje v upravljanje ali v uporabo kulturnim izvajalcem in posameznikom brezplačno pod pogojem, da prevzamejo obveznost rednega vzdrževanja, kritja obratovalnih stroškov in drugih stroškov, za katere se stranki dogovorita s pogodbo. Če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture odda infrastrukturo ali njen del v uporabo javnemu zavodu, javnemu skladu ali javni agenciji s področja kulture ali drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov, je od njih upravičen zahtevati samo nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki so s tem nastali.«.

11. člen

Za 82. členom se doda nov 82.a člen, ki se glasi:

»82.a člen
(spodbude za samozaposlovanje)

Samozaposlenim v kulturi, katerih dohodki iz dejavnosti v preteklem letu niso presegli zneska 14.679,00 eurov ali so v tekočem letu prvič vpisani v razvid samozaposlenih v kulturi, ministrstvo, pristojno za kulturo, lahko zagotovi izvajanje računovodstva.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vsako leto objavi javni poziv za dodelitev kulturnih žepnin, namenjenih podpori izvedbe projektov samozaposlenih v kulturi. Samozaposleni v kulturi lahko prejme kulturno žepnino v skladu s tem členom pod pogoji, ki se določijo v besedilu javnega poziva. Za izvedbo javnega poziva in sklenitev pogodbe o financiranju se smiselno uporabljajo določbe IV. in V. poglavja tega zakona.

Poleg ukrepov iz prvega in drugega odstavka tega člena se lahko podprejo tudi drugi ukrepi, namenjeni spodbujanju ustvarjalnosti ter povečanju učinkovitosti podpornega poslovnega in inovativnega okolja za samozaposlene v kulturi. Za izvedbo financiranja ukrepov se smiselno uporabljajo določbe iz IV. in V. poglavja tega zakona.

Samozaposleni v kulturi lahko za čas zadržanosti od dela zaradi bolezni, ki traja najmanj 31 delovnih dni, prejme dnevno nadomestilo za delovne dni do vključno 30. delovnega dne bolezni. Nadomestilo lahko prejme največ za enkratno zadržanost od dela zaradi bolezni v posameznem letu. Dnevno nadomestilo dodeli ministrstvo, pristojno za kulturo, na podlagi vloge samozaposlenega v kulturi, ki jo poda najkasneje 90. dan po nastopu zadržanosti od dela. Višino dnevnega nadomestila za tekoče leto določi vlada do 31. januarja tekočega leta.«.

12. člen

V drugem odstavku 83. člena se doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Ne glede na prejšnji stavek pravica iz prvega odstavka samozaposlenemu v kulturi preneha po samem zakonu naslednji dan, ko izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Ne glede na prejšnji odstavek se samozaposlenemu v kulturi, ki je dosegel starost najmanj 50 let in zaprosi za pravico do plačila prispevkov, ter:

- izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena in
 - mu je bila do vložitve vloge priznana pravica do plačila prispevkov iz državnega proračuna v skupnem trajanju najmanj 20 let, pri čemer se v to obdobje všteva tudi čas zaposlitve v javnih zavodih s področja kulture,
- prizna pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje vse do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine.«.

13. člen

V prvem odstavku 85. člena se za besedo »če« doda besedilo »je rezident Republike Slovenije za davčne namene in«.

V tretjem odstavku se v tretji alineji pred besedo »ministrstva« doda besedilo »in kulturnih žepnin«.

V petem odstavku se doda nov stavek, ki se glasi: »Država zahteva povračilo plačanih prispevkov tudi, če se ugotovi, da samozaposleni v kulturi v času plačevanja prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna ni bil rezident Republike Slovenije za davčne namene, in sicer za čas, ko samozaposleni v kulturi ni bil rezident Republike Slovenije za davčne namene.«.

14. člen

V 87. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Minister lahko pooblasti drugo osebo, zaposleno pri ministrstvu, pristojnem za kulturo, za odločanje v postopkih o zahtevi vpisa v razvid ter priznanja pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samozaposlenih v kulturi.«.

15. člen

V drugem odstavku 93. člena se v peti alineji besedilo v oklepaju spremeni tako, da se glasi »drugi odstavek 73. člena in 74. člen«.

16. člen

V prvem odstavku 95. člena se za prvim stavkom doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Večletna pogodba se lahko sklene za obdobje do petih let.«.

17. člen

V naslovu 97. člena se črta beseda »večletnih«.

V besedilu člena se besedilo »v letu podpisa« nadomesti z besedilom »ob podpisu« ter se črta beseda »večletna«.

18. člen

V prvem odstavku 98. člena se črta besedilo »v letih«.

19. člen

Četrta alineja 99. člena se spremeni tako, da se glasi:

»obseg, dinamika izplačil in način zagotavljanja sredstev države,«

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Način in dinamika izplačil sta odvisna od specifičnosti načina izvajanja posameznega javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta in morata zagotavljati njegovo kontinuirano pripravo in izvedbo. Kadar je zaradi specifičnosti izvajanja javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta potrebno, se lahko ob prvem izplačilu izplačila predujem do višine, ki jo za predplačila določa zakon, ki ureja izvrševanje proračuna Republike Slovenije. Če se ugotovi nenamenska poraba predujma, ga mora izvajalec vrniti z zakonskimi zamudnimi obrestmi od izplačila dalje.

Namenskost porabe proračunskih sredstev preverja financer na podlagi letnega poročila o izvedenem javnem kulturnem programu oziroma končnega poročila o izvedenem kulturnem projektu, kot tudi z drugimi instrumenti nadzora, določenimi s tem ali drugim zakonom.«.

20. člen

V prvem odstavku 102. člena se v drugi alineji pika nadomesti z vejico in doda nova tretja alineja, ki se glasi:

»- neposredni poziv.«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko minister izjemoma izda sklep o financiranju kulturnega projekta iz interventnih sredstev ministrstva, pristojnega za kulturo, brez javnega poziva oziroma javnega razpisa. V tem primeru se lahko sofinancirajo tisti kulturni projekti, ki bi izpolnjevali pogoje za prijavo na javni poziv ali javni razpis ministrstva ali drugih oseb javnega prava na področju kulture, pa prijava zaradi objektivnih okoliščin, ki niso na strani vlagatelja, ni mogoča, ker je rok za prijavo na razpis že potekel. Kulturne projekte, za katere vsebinsko ustrezen razpis ni predviden, lahko minister iz interventnih sredstev podpre le, kadar so utemeljeni z javnim interesom na področju kulture, kar mora v sklepu posebej obrazložiti.«.

21. člen

Za 102.a členom se dodata novi 102.b in 102.c člen, ki se glasita:

»102.b člen

(financiranje projektov,
izbranih pri institucijah zunaj Republike Slovenije)

Javnim zavodom in drugim kulturnim izvajalcem se lahko za izvedbo kulturnega projekta ali kulturnega programa, ki je sofinanciran iz proračuna Evropske unije in je bil izbran na javnem razpisu, ki ga je izvedla institucija zunaj Republike Slovenije, dodelijo tudi proračunska sredstva države ali lokalne skupnosti na podlagi izvedenega javnega poziva.«.

102.c člen

(financiranje ustanov)

Ustanova s področja kulture, ki je ustanovljena za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica ali soustanoviteljica je Republika Slovenija, se financira na način, kot je za financiranje ustanov iz proračunskih sredstev določeno v javnofinančnih predpisih.«.

22. člen

V 104. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Minister lahko do izdaje odločb iz 113. in 120. člena tega zakona ustavi postopek javnega poziva ali javnega razpisa. Minister sprejme sklep o ustavitvi postopka, ki mora biti objavljen na način, kot je bilo objavljeno besedilo javnega poziva oziroma javnega razpisa. Odločitev mora biti utemeljena in jo je treba sporočiti strankam, ki so podale vloge na javni razpis oziroma javni poziv. Vloga, prispela na javni poziv ali javni razpis, se na zahtevo stranke vrne.«.

23. člen

V 113. členu se v prvem odstavku doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Minister lahko zavrne predlog komisije glede financiranja posameznega javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta in ga z utemeljitvijo vrne strokovni komisiji v ponovno presojo, ne more pa sprejeti drugačne odločitve, kot so predlagane v predlogu strokovne komisije.«.

24. člen

Za 113. členom se doda nov 113.a člen, ki se glasi:

»113.a člen

(pooblastilo za odločanje)

»Minister lahko, razen za izdajo sklepa o ustavitvi postopka iz četrtega odstavka 104. člena tega zakona, pooblasti drugo osebo, zaposleno pri ministrstvu, pristojnem za kulturo, za odločanje v postopkih javnih pozivov.«.

25. člen

V 120. členu se v prvem odstavku doda nov drugi stavek, ki se glasi: »Minister lahko zavrne predlog komisije glede financiranja posameznega javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta ter ga z utemeljitvijo vrne strokovni komisiji v ponovno presojo, ne more pa sprejeti drugačne odločitve, kot so predlagane v predlogu strokovne komisije.«.

26. člen

Za 120. členom se doda nov 120.a člen, ki se glasi:

»120.a člen

(pooblastilo za odločanje)

»Minister lahko, razen za izdajo sklepa o ustavitvi postopka iz četrtega odstavka 104. člena tega zakona, pooblasti drugo osebo, zaposleno pri ministrstvu, pristojnem za kulturo, za odločanje v postopkih javnih razpisov.«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

27. člen

Lokalna skupnost, ki ob uveljavitvi tega zakona nima svojega lokalnega programa za kulturo, ga mora sprejeti najpozneje v osmih mesecih od uveljavitve tega zakona ali v istem roku v skladu z drugim odstavkom 14. člena zakona opredeliti javni interes na področju kulture, prioritete, ukrepe ter cilje in kazalce za njihovo doseganje v drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti.

28. člen

Javni zavodi, javni skladi in javne agencije, ki ob uveljavitvi tega zakona nimajo veljavnega strateškega načrta, ga morajo sprejeti najpozneje v 12 mesecih od uveljavitve tega zakona.

29. člen

Član sveta zavoda se mora udeležiti programa usposabljanja najkasneje v šestih mesecih od uveljavitve pravilnika iz tretjega odstavka 42. člena zakona, sicer se ga razreši oziroma odpokliče.

30. člen

Pogoj rezidentstva Republike Slovenije za davčne namene iz prvega odstavka 85. člena tega zakona se upošteva od naslednjega meseca, ki sledi mesecu uveljavitve tega zakona.

Samozaposleni v kulturi, ki mu je bila ob uveljavitvi tega zakona že priznana pravica do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna do izpolnitve minimalnih pogojev za upokojitev oziroma do dejanske upokojitve, obdrži to pravico v skladu z odločbo o podelitvi pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna.

Postopki o dodelitvi pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje iz državnega proračuna, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo v skladu s tem zakonom.

31. člen

Vlada Republike Slovenije uskladi Uredbo o samozaposlenih v kulturi (Uradni list št. 45/10, 43/11 in 64/12) s tem zakonom v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

Minister za kulturo izda predpis iz tretjega odstavka 42. člena zakona in uskladi Pravilnik o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Uradni list RS, št. 43/10) v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

Vlada Republike Slovenije določi višino dnevnega nadomestila iz četrtega odstavka 82.a člena zakona v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

32. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.:

Ljubljana, dne

EPA

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Ohranja se dolžnost Vlade RS o poročanju Državnemu zboru v zvezi z izvajanjem nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu, in sicer z oceno rezultatov. Državni zbor poročilo obravnava in se do njega opredeli. Na ravni zakona se uredi tudi pravica Vlade RS, da lahko ob poročilu predlaga spremembe in dopolnitve nacionalnega programa, kar v praksi že poteka.

K 2. členu:

Sprememba ohranja določbo glede vsebine in postopka sprejema lokalnega programa za kulturo. Lokalni program za kulturo je dokument, s katerim se določa javni interes za kulturo na lokalni ravni, zato je nujno, da ga sprejme vsaka lokalna skupnost. Ker nekatere občine, med njimi tudi mestne občine, nimajo sprejetih lokalnih programov za kulturo, se jih k temu z zakonom izrecno zaveže, s tem da se pri oblikovanju dokumenta upoštevata velikost kot tudi populacija, ki jo zajema posamezna občina. Mestne občine so kulturno središče širšega območja, zato se jih zaveže k sprejemu samostojnega lokalnega programa za kulturo. Lokalni program za kulturo drugih lokalnih skupnosti pa je lahko vključen v drug dokument razvojnega načrtovanja na ravni lokalne skupnosti. Zaradi manjših občin se uvede podlaga za oblikovanje skupnega kulturnega programa več občin, kadar so njihovi programi sorodni oziroma se vsebine prepletajo.

K 3. členu:

S predlagano dopolnitvijo 22. člena ZUJIK se določi, da javni skladi in javne agencije delujejo tudi na podlagi strateškega načrta, ki ga morajo sprejeti za obdobje petih let. Opredeli se vsebina strateškega načrta, ki naj bi obsegal programske in organizacijske usmeritve, opredelitev investicij, investicijskega vzdrževanja ter kadrovskega načrta. Strateški načrt sprejme direktor javne agencije ali javnega sklada, h kateremu mora dati soglasje svet javne agencije ali nadzorni svet javnega sklada, po predhodnem mnenju ustanovitelja. Če direktor ne sprejme strateškega načrta do izteka veljavnosti prejšnjega, je to razlog za njegovo razrešitev.

K 4. členu

Zagotavljanje javnih sredstev javnim skladom in javnim agencijam urejajo predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij ter predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike. Zato se določba sklicuje na predpise, ki urejajo financiranje skladov in agencij. Hkrati se ureja način začasnega financiranja v obdobju prvega tromesečja tekočega leta, če javni sklad ali javna agencija nima pravočasno sprejetega letnega načrta oziroma programa dela. Kadar proračun države ali lokalne skupnosti ni pravočasno sprejet, se to obdobje lahko podaljša do uveljavitve proračuna za tekoče leto.

K 5. členu:

Z dopolnitvijo 31. člena ZUJIK se ureja začasno financiranje javnih zavodov v obdobju prvega tromesečja tekočega leta, če niso dani pogoji za izdajo odločbe o financiranju programa za celotno tekoče leto. Obdobje začasnega financiranja se lahko podaljša, če proračun države ali lokalne skupnosti za tekoče leto ni pravočasno sprejet, do njegove uveljavitve.

K 6. členu

S predlagano dopolnitvijo 35. člena ZUJIK se javne zavode izrecno zaveže k temu, da morajo imeti strateški načrt za obdobje petih let, lahko pa vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Opredeli se vsebina strateškega načrta, ki naj bi obsegal programske usmeritve in predviden obseg programa, organizacijske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter podlage za kadrovskega načrta, ki vključujejo tudi predvidene zunanje sodelavce. Le tako se lahko dosledno izvaja kakovosten in stroškovno učinkovit kulturni program, zagotavljajo pogoji za kulturno ustvarjalnost ter dostopnost do kulturnih dobrin. Pred sprejetjem se zahteva predhodno mnenje ustanovitelja in financerja. Ohranjata se soglasje sveta zavoda in pristojnost strokovnega sveta o ugotavljanju ustreznosti strateškega načrta glede namena, zaradi katerega je javni zavod ustanovljen, kot je opredeljen v 40. členu veljavnega ZUJIK. Uveljavi se sankcija, če

direktor ne sprejme strateškega načrta, je to razlog za njegovo razrešitev.

K 7. členu

Člane svetov javnih zavodov se zaveže k usposabljanju, katerega vsebino, obseg in način izvedbe določi s pravilnikom minister, pristojen za kulturo. Usposabljanja izvaja ministrstvo, pristojno za kulturo. Če se član sveta ne udeleži usposabljanj, je to razlog za njegovo razrešitev. Z uvedbo usposabljanj se želi zagotoviti izpopolnjevanje oseb, od katerih se zahteva strokovno opravljanje nalog, določenih z zakonom. S spremembo se želijo doseči temelji za nadaljnje korenitejše spremembe notranje strukturiranosti javnih zavodov, naloge in odgovornosti njihovih organov.

K 8. členu:

S popravkom sedaj veljavnega 73. člena se uredi zahteva po polni izkoriščenosti javne kulturne infrastrukture, ki jih imajo v upravljanju javni zavodi, ne glede na to, ali je ta bila dana v upravljanje javnemu zavodu ob ustanovitvi, s kasnejšim pravnim aktom ali s pogodbo.

K 9. členu:

Sprememba drugega odstavka 74. člena je redakcijske narave, saj ZUJIK poleg društev, ki delujejo v javnem interesu na področju kulture na podlagi 80. člena zakona, ureja tudi delovanje drugih oseb zasebnega prava, ki delujejo v javnem interesu na področju kulture na podlagi 81. člena zakona. Vsi subjekti, ki lahko pridobijo status delovanja v javnem interesu na področju kulture, morajo biti enakopravno obravnavani.

Z dopolnitvijo člena se uvede možnost zagotavljanja delovnih pogojev tudi tistim posameznikom, ki se neprofitno ukvarjajo s kulturnimi dejavnostmi iz 4. člena ZUJIK in njihovi projekti niso financirani iz javnih sredstev. Sedanja ureditev je neustrezna v primerih oddaje ateljejev posameznim umetnikom. Prvi odstavek sedaj veljavnega člena sicer govori o posameznikih, vendar le o tistih, ki za svoje projekte in programe prejemajo proračunska sredstva, to pa je diskriminatorno do tistih ustvarjalcev, ki ne zaprosajo in ne prejemajo teh sredstev, je pa njihovo delovanje v javnem interesu.

Enako kot to velja za javne zavode, se določi zahteva po polni izkoriščenosti javne kulturne infrastrukture, kadar jo imajo v upravljanju ali uporabi drugi kulturni izvajalci.

K 10. členu

V praksi se pojavljajo težave z opredelitvijo stroškov, ki naj bi jih nosil upravljavec oziroma uporabnik javne kulturne infrastrukture. To zlasti izhaja iz uporabe različnih terminologij zakonov, ki urejajo infrastrukturo in vzdrževanje (npr. Zakon o graditvi objektov). Zato se ustrezno spremeni določba, ki ureja obveznosti upravljavca oziroma uporabnika.

Izrecno se določi, da upravljavec ali uporabnik lahko odda javno kulturno infrastrukturo ali njen del v uporabo javnemu zavodu, javni agenciji ali javnemu skladu s področja kulture ter drugim kulturnim izvajalcem.

Ustrezneje se opredeli upravičenost do nadomestila stroškov, kadar upravljavec oziroma uporabnik odda njen del v uporabo javnemu zavodu, javnemu skladu ali javni agenciji s področja kulture oziroma drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov. V tem primeru je upravljavec oziroma uporabnik upravičen zahtevati le nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki mu sicer ne bi nastali.

K 11. členu

Z namenom spodbujanja samozaposlovanja v kulturi ter izboljšanja položaja samozaposlenih na področju kulture in ustvarjanja pogojev za njihovo delovanje, se uvedejo nujni ukrepi aktivne politike ministrstva, pristojnega za kulturo. Uvedejo se ukrepi, ki bodo naredili status privlačnejši ter nekoliko omilili slab ekonomski položaj samozaposlenih in povečali možnosti ustvarjanja. Gre za vpeljavo instrumentov, ki se bodo nadgradili s korenitejšimi spremembami, ki bodo sledile s celotno prenovi ZUJIK. Novela uvaja naslednje spodbude za samozaposlovanje:

- zagotavljanje računovodstva samozaposlenim, katerih dohodki iz dejavnosti v preteklem letu niso presegli 14.679 eurov (dohodkovna meja izhaja iz izračunov negativnih učinkov na samozaposlene, ki so posledica sprememb na področju davkov) in tistih, ki se prvič vpisujejo v

- razvid samozaposlenih v kulturi,
- podeljevanje kulturnih žepnin, z namenom lažje izvedbe projektov samozaposlenih v kulturi,
- nadomestilo za čas bolniške, ki ni vezan na participacijo samozaposlenih, in sicer za tiste, katerih bolezen traja več kot 30 delovnih dni,
- in drugi ukrepi, ki bodo sledili dejanskemu stanju na trgu dela in razmeram poslovanja.

K 12. členu

Pravica do plačila prispevkov iz državnega proračuna preneha po samem zakonu, ko samozaposleni izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne upokojitve. Posameznik bo, ne glede na izpolnjevanje pogojev za upokojitev, še vedno lahko vpisan v razvid samozaposlenih, če bo to želel, s čimer se sledi ciljem, ki jih narekujejo drugi zakoni s področja zaposlovanja.

Pri starejših samozaposlenih se pravica do plačila prispevkov, ki jo lahko pridobijo za daljše obdobje brez ponovnega preverjanja izjemnega kulturnega prispevka, uskladi s spremembami pokojninske zakonodaje. Pogoji za pridobitev pravice za daljše obdobje brez preverjanja sledi načelom zakona, da je pravica namenjena tistim, katerih delo pomeni izjemen kulturni prispevek, ali ko gre za poklice ali dejavnosti, ki jih je treba zaradi kadrovskih potreb v kulturi posebej podpirati (deficitarni poklic), če je delo samozaposlenega pomenilo prispevek k razvoju področja, ki ga zajema ta poklic. Zato se pri vstopnem pogoju upošteva preteklo delo samozaposlenega, ki je bilo zaznano s podelitvijo pravice do plačila prispevkov in v okviru teh postopkov tudi že ugotovljen izjemen kulturni dosežek. Z namenom stimuliranja zaposlenih v javnih zavodih za prehod na trg v obliki samozaposlitve in večje mobilnosti kulturnih delavcev se v obdobje 20 let všteva tudi čas, ko je bil posameznik zaposlen v javnem zavodu s področja kulture.

K 13. členu:

Uvaja se nov pogoj za uveljavljanje pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna. Samozaposleni v kulturi mora za uveljavljanje pravice izpolnjevati pogoj rezidentstva v RS za davčne namene s ciljem enakopravnega in pravičnega obravnavanja vseh samozaposlenih na področju kulture. Celotne prihodke posameznega samozaposlenega lahko preverjamo le v primeru rezidentstva Republike Slovenije za davčne namene. Uredi se tudi vračilo sredstev, če se ugotovi, da samozaposleni v kulturi v času plačevanja ni bil rezident Republike Slovenije za davčne namene.

Tretja alineja tretjega odstavka 85. člena se uskladi z novim ukrepom aktivne politike na področju kulture, to je s podeljevanjem kulturnih žepnin samozaposlenim, za namen podpore njihovim projektom.

K 14. členu

V zakonu se izrecno določi pravica ministra, da lahko s pooblastilom prenese na osebo zaposleno pri ministrstvu pravico za odločanje v postopkih o zahtevi vpisa v razvid ter priznanja pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samozaposlenih v kulturi ter izdajo sklepov, s katerimi se konča postopek.

K 15. členu:

Gre za redakcijski popravek.

K 16. členu

Določi se obdobje trajanja večletne pogodbe v javnem interesu tako, da se lahko sklene za obdobje do petih let, kar omogoča kulturnim izvajalcem dolgoročnejše načrtovanje in s tem izvajanje kvalitetnejše produkcije.

K 17. členu:

S spremembo se izenačujejo pogoji izvajanja pogodbenih obveznosti enoletnih pogodb z večletnimi. Sprememba 97. člena sledi gospodarskim in finančnim razmeram, ko se sredstva proračuna ne manjšajo le z novim proračunskim letom, temveč že rebalansi proračuna za tekoče leto drastično posegajo na sredstva zagotovljena za posamezno področje. Zato mora biti dana možnost sprememb pogodb v javnem interesu ne le v primeru večletnih, temveč tudi letnih

pogodb.

K 18. členu:

Sprememba 98. člena izhaja iz istega temelja, kot sprememba 97. člena ZUJIK ter izenačuje enoletne pogodbe z večletnimi.

K 19. členu

Pristopi se k dopolnitvi zakona, s katero se uvede pravna podlaga za možnost predplačil za izvajanje javnih kulturnih programov in kulturnih projektov. Namen predplačila je zagotavljanje denarnega toka, kadar je to upravičeno glede specifičnosti javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta, ter poplačila umetniških in strokovnih kadrov vključenih v projekte in programe, ki so povečini samozaposleni v kulturi ali celo nezaposleni. Že v tem trenutku zaradi zastojev pri izvajanju postopkov javnega sofinanciranja, ki so posledica javnofinančnega položaja, namreč prihaja do razmeroma poznega odločanja o upravičenosti, praviloma šele v začetku druge polovice posameznega proračunskega leta, kar povzroča situacije, ki so na meji smiselnosti in izvedljivosti. Poleg tega je treba poudariti, da je praksa sofinanciranja za področje kulture na nivoju EU že vpeljala avansiranje sofinancerskega deleža v primerljivih odstotkih. S tem se omogočijo nemoteno delovanje nevladnih organizacij in samozaposlenih, ki delujejo v javnem interesu, pravočasno ter pravično poplačilo posameznikov, ki bi s tem imeli večjo socialno varnost in nemoteno prevzemanje drugih delovnih priložnosti. Predvidoma bi šlo za predplačila pri prvem izplačilu do višine, določene z vsakokratnim zakonom o izvrševanju proračunov RS. Z uvedbo kontrol na podlagi letnega poročila in pripadajoče obračunske dokumentacije s potrdili o izplačilu za celotno vrednost programa ali projekta bo zagotovljen nadzor nad porabo proračunskih sredstev. V primeru ugotovljenih nepravilnosti, pa bo uvedena sankcija vračila sredstev z zakonskimi zamudnimi obrestmi.

Z uvedbo predplačil bi se približali tudi evropski praksi, ko so evropske institucije že uvedle predplačila za financiranje kulturnih programov in projektov (npr: razpisi Izvajalske agencije za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo, EVROPSKA KOMISIJA: Program Kultura.) .

Predplačila se uvedejo kot ena izmed možnosti, ki pa ne ukinja izplačil na podlagi realizacije in predložene obračunske dokumentacije, ki ostaja. Z uvedbo predplačil se ne odstopa od zagotavljanja transparentnosti porabe proračunskih sredstev, saj se uvaja kontrola na podlagi letnega poročila in pripadajoče obračunske dokumentacije s potrdili o izplačilu za celotno vrednost programa ali projekta. S tem ima financer popoln pregled nad porabo sredstev. Če se ugotovijo nepravilnosti, se na podlagi pogodbenih določil za izplačana sredstva, ki niso bila namensko porabljena, zahteva vračilo.

K 20. členu

102. člen se usklajuje z že uzakonjenim neposrednim pozivom iz 103. člena ZUJIK.

Specificira se določba v zvezi z interventnim financiranjem. Predmet financiranja je lahko le kulturni projekt. Pogoji za financiranje pa se zaostrejejo na dva načina. Sofinancirajo se lahko tisti kulturni projekti, ki bi izpolnjevali pogoje za prijavo na javni poziv ali javni razpis ministrstva ali drugih oseb javnega prava na področju kulture, objavljen v tekočem letu, pa prijava zaradi objektivnih okoliščin, ki niso na strani vlagatelja, ni mogoča, ker je rok za prijavo na razpis že potekel in odobritev financiranja utemeljena z javnim interesom na področju kulture. Kulturni projekt, za katerega vsebinsko ustrezen razpis ni predviden, lahko minister iz interventnih sredstev podpre le, kadar je utemeljen z javnim interesom na področju kulture, kar mora v sklepu posebej obrazložiti.

K 21. členu

Novi 102b. člen ureja način sofinanciranja kulturnih programov ali projektov izvajalcev, ki so uspešno kandidirali pri institucijah EU. Financiranje iz državnega proračuna se izvede na podlagi javnega poziva

Z novim 102c. členom se sistemsko uredi financiranje ustanov s področja kulture, ki je ustanovljena za opravljanje storitev splošnega pomena na področju mednarodnega sodelovanja, katere ustanoviteljica oziroma soustanoviteljica je Republika Slovenija. Financiranje ustanov iz državnega proračuna se izvaja na način, kot je to urejeno z javnofinančnimi predpisi. Ta ureditev

velja za ustanove, ustanovljene na podlagi zakona, ki urejajo ustanove.

K 22. členu:

Predlagana dopolnitev 104. člena ZUJIK omogoča zakonsko podlago za ustavitev javnih pozivov oziroma razpisov do izdaje odločb iz 113. ali 120. člena zakona iz utemeljenih razlogov. Sklep o ustavitvi postopka bo moral biti objavljen na način, kot je bilo objavljeno besedilo javnega poziva oziroma javnega razpisa. Odločitev bo morala biti utemeljena in jo bo treba sporočiti strankam, ki so podale vloge na javni razpis oziroma javni poziv. Vloga na javni poziv ali javni razpis se na zahtevo stranke vrne.

K 23. členu:

Izrecno se določi vezanost ministra pri odločanju o financiranju javnih kulturnih programov in kulturnih projektov v postopkih javnih pozivov na predlog strokovne komisije. Če se minister s predlogom ne strinja, ga lahko vrne strokovni komisiji v ponovno presojo, vendar mora to utemeljiti.

K 24. členu:

V zakonu se izrecno uredi pravica ministra, da lahko pooblasti osebo zaposleno pri ministrstvu za odločanje v postopkih javnih pozivov.

K 25. členu:

Izrecno se določi vezanost ministra pri odločanju o financiranju javnih kulturnih programov in kulturnih projektov v postopkih javnih pozivov na predlog strokovne komisije. Če se minister s predlogom ne strinja, ga lahko vrne strokovni komisiji v ponovno presojo, vendar mora to utemeljiti.

K 26. členu

V zakonu se izrecno uredi pravica ministra, da lahko pooblasti osebo, zaposleno pri ministrstvu, za odločanje v postopkih javnih razpisov.

K 27. členu

Določi se rok, v katerem mora lokalna skupnost sprejeti lokalni program za kulturo.

K 28. členu

Določi se rok za sprejem strateških načrtov javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij.

K 29. členu

Določi se rok, v katerem se mora član sveta udeležiti programa usposabljanja ter posledice neizpolnitve te dolžnosti.

K 30. členu

Določi se začetek uporabe pogoja rezidentstva Republike Slovenije za davčne namene.

S prehodnimi določbami se urejajo že pridobljene pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna, prenehanje pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna za tiste, ki so je ob uveljavitvi tega zakona že izpolnili pogoje za starostno upokožitev, dokončanje že začelih postopkov o vpisu v razvid samozaposlenih in dodelitvi pravice do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna.

K 31. členu

Določi se rok za uskladitev Uredbe samozaposlenih v kulturi (Uradni list št. 45/10, 43/11 in 64/12) in Pravilnika o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov (Uradni list RS, št. 43/10) z zakonom, ter izdajo predpisa iz tretjega odstavka 42. člena zakona in določitev višine dnevnega nadomestila iz četrtega odstavka 82.a člena zakona v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

K 32. členu

Člen določa začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

13. člen (poročanje)

Vlada vsako leto najkasneje junija predloži državnemu zboru poročilo o izvajanju nacionalnega programa za kulturo v preteklem letu z oceno rezultatov in predlogi sprememb in dopolnitev. Državni zbor poročilo obravnava in se do njega opredeli.

14. člen (smiselna uporaba)

Če lokalna skupnost ne določi drugačne vsebine in postopka lokalnega programa za kulturo, se zanj smiselno uporabljajo določbe tega zakona v zvezi z nacionalnim programom za kulturo.

22. člen (nosilec javnega interesa)

Javni interes iz 8. člena tega zakona uresničujejo država in lokalne skupnosti samostojno ali pa ustanovijo za izvajanje posamičnih nalog javne sklade ali javne agencije.

Nosilci javnega interesa delujejo na podlagi zakonodaje, nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, programa dela ter letnega izvedbenega načrta, ki obsega finančni načrt z obrazložitvijo.

23. člen (financiranje javnih skladov oziroma javnih agencij)

Država oziroma lokalna skupnost zagotavlja javna sredstva javnim skladom ali javnim agencijam na podlagi ustanovitvenega akta po postopku, kot ga določa zakon, ki ureja javne finance za posredne proračunske uporabnike. Višino javnih sredstev za financiranje javnega sklada oziroma javne agencije določi ustanovitelj v skladu s potrjenim programom dela in letnim izvedbenim načrtom.

31. člen (financiranje javnih zavodov)

Javna sredstva za financiranje javnih zavodov zagotovijo njihovi ustanovitelji oziroma soustanovitelji. Sredstva za financiranje javnih zavodov, ki jih lahko za uresničevanje svojih potreb na področju kulture ustanovita italijanska in madžarska narodna skupnost, zagotavlja italijanski in madžarski narodni skupnosti država, v okviru sredstev za italijansko oziroma madžarsko narodno skupnost. Poleg tega se javni zavodi financirajo tudi iz nejavnih virov, ki jih izvajalci pridobivajo z opravljanjem javne službe in z opravljanjem drugih dejavnosti. Pri tem opravljanje drugih dejavnosti ne sme ogroziti izvajanja javne službe.

Če je več občin ustanovilo javni zavod in če se ne dogovorijo drugače, zagotavljajo javna sredstva v deležih, ki so sorazmerni številu njihovih prebivalcev.

Javna sredstva iz tega člena se zagotavljajo javnim zavodom na podlagi ustanovitvenega akta po postopku, kot ga določa zakon, ki ureja javne finance za posredne proračunske uporabnike. Višino javnih sredstev za financiranje javnega zavoda določi ustanovitelj, upošteva osnove za izračun iz 27. člena tega zakona na podlagi strateškega načrta in iz njega izhajajočega predloga letnega programa dela.

Javni zavod dobi javna sredstva v skupnem znesku, v okviru katerega v skladu z akti zavoda

samostojno odloča.

35. člen (naloge direktorja)

Naloge direktorja so:

- organizira delo javnega zavoda,
- sprejema strateški načrt,
- sprejema program dela,
- sprejema akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu,
- sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu,
- sprejema kadrovski načrt,
- sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja,
- sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda,
- poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda,
- pripravi letno poročilo,
- sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima,
- in druge naloge, določene z ustanovitvenim aktom.

K aktom iz druge, tretje, četrte, pete, šeste, sedme in enajste alineje prejšnjega odstavka daje soglasje svet javnega zavoda.

Strateški načrt iz prvega odstavka tega člena je dokument srednjeročnega razvojnega načrtovanja, ki upošteva cilje in prioritete nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, program dela pa je njegov letni izvedbeni načrt, katerega sestavni del je finančni načrt.

42. člen (svet)

Javni zavod ima svet, ki ga sestavljajo predstavniki ustanovitelja, ki jih izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev imenuje ustanovitelj, in predstavniki delavcev zavoda, ki imajo najmanj enega člana in največ do ene tretjine članov v svetu zavoda.

Svet ima naslednje naloge:

- nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda,
- spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda,
- predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja,
- ocenjuje delo direktorja,
- daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnem načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje,
- daje soglasje k cenam javnih kulturnih dobrin,
- daje predhodno mnenje k imenovanju direktorja,
- sklepa pogodbo o zaposlitvi z direktorjem,
- odloča o pritožbah delavcev, ki se nanašajo na pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev iz delovnega razmerja,
- opravlja druge naloge v skladu z aktom o ustanovitvi javnega zavoda.

Z aktom o ustanovitvi javnega zavoda se podrobneje določi sestavo in način delovanja sveta.

73. člen (oddaja v upravljanje oziroma najem javnemu zavodu)

Z aktom o ustanovitvi javnega zavoda na področju kulture se določijo nepremičnine in oprema, ki se dajo kot del javne kulturne infrastrukture v upravljanje javnemu zavodu za izvajanje dejavnosti,

za katero je ustanovljen.

Lokalna skupnost ali država lahko odda del javne kulturne infrastrukture v upravljanje javnemu zavodu na področju kulture s pogodbo brez javnega razpisa, če se s tem zagotovi najbolj racionalna uporaba javne kulturne infrastrukture.

Javni zavod je dolžan zagotavljati polno izkoriščenost javne kulturne infrastrukture iz prvega odstavka tega člena. Pri oddajanju prostih zmogljivosti imajo prednost kulturni izvajalci za javne kulturne programe ali kulturne projekte, ki so združljivi s področjem dela javnega zavoda.

74. člen **(oddajanje v najem drugim kulturnim izvajalcem)**

Ministrstvo, pristojno za kulturo, oziroma pristojni organ lokalne skupnosti da javno kulturno infrastrukturo v upravljanje oziroma uporabo drugim pravnim osebam in posameznikom, ki izvajajo javne kulturne programe ali kulturne projekte na podlagi javnega razpisa s pogodbo iz 93. člena tega zakona.

Ne glede na prejšnji odstavek se lahko odda javna kulturna infrastruktura v upravljanje oziroma uporabo organizaciji, ki deluje v javnem interesu (80. člen tega zakona), brez javnega razpisa.

nastali, pod pogojem, da ima upravljavec ali uporabnik iz javnih sredstev pokrite svoje splošne stroške delovanja.

75. člen **(obveznosti upravljavcev oziroma uporabnikov javne kulturne infrastrukture)**

Javno kulturno infrastrukturo se daje v upravljanje ali v uporabo izvajalcem kulturnih dejavnosti brezplačno pod pogojem, da prevzamejo obveznost rednega tekočega vzdrževanja.

Če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture odda infrastrukturo ali njen del v uporabo drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov, je od njih upravičen zahtevati samo nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki so s tem nastali, pod pogojem, da ima upravljavec ali uporabnik iz javnih sredstev pokrite svoje splošne stroške delovanja.

83. člen **(pravica do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna)**

Samozaposleni v kulturi lahko zaprosijo za pridobitev pravice do plačila prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za obvezno zdravstveno zavarovanje ter za starševsko varstvo in za zaposlovanje od najnižje pokojninske osnove za socialno in zdravstveno zavarovanje iz državnega proračuna v primerih, ko njihovo delo pomeni izjemen kulturni prispevek v zadnjih treh letih ali ko gre za poklice ali dejavnosti, ki jih je potrebno zaradi kadrovskih potreb v kulturi posebej podpirati (deficitarni poklic), če delo samozaposlenega v zadnjih treh letih pomeni prispevek k razvoju področja, ki ga zajema ta poklic.

Pravica iz prejšnjega odstavka se podeljuje za tri leta z možnostjo ponovnih podeljevanj.

Ne glede na prejšnji odstavek se samozaposlenemu v kulturi, ki zaprosi za pravico do plačila prispevkov in je dosegel starost najmanj 50 let ter mu do izpolnitve minimalnih pogojev za upokojitve manjka največ šest let, prizna pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje do izpolnitve minimalnih pogojev za upokojitve, če se ob izpolnitvi le-teh upokoji. Če se samozaposleni ne upokoji ob izpolnitvi minimalnih pogojev za upokojitve, se mu pravica do plačila prispevkov prizna do dejanske upokojitve.

85. člen (dohodkovni cenzus)

Samozaposleni v kulturi, ki pridobi pravico do plačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna v skladu s 83. členom tega zakona, lahko to pravico v tekočem letu uveljavlja le, če mu njegov dohodkovni položaj ne zagotavlja normalnih pogojev za delo (v nadaljnjem besedilu: dohodkovni cenzus).

Izpolnjevanje dohodkovnega cenzusa se ugotavlja za vsako tekoče leto na podlagi povprečja dohodkov iz preteklih zadnjih treh let. Dohodek se ugotavlja na podlagi odločb o odmeri dohodnine oziroma davčnih obračunov akontacij dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ki so bili podlaga za odločbo o odmeri dohodnine, in drugih davčnih odločb ter podatkov iz obračunov davčnega odtegljaja za pretekla zadnja tri leta.

Pri ugotavljanju dohodkovnega cenzusa se od dohodkov, ki so zajeti v odločbah oziroma obračunih iz prejšnjega odstavka, odštevajo:

- obračunani obvezni prispevki za socialno varnost, ki jih je samozaposleni plačal sam;
- obračunani obvezni prispevki za socialno varnost, plačani iz državnega proračuna za samozaposlene, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov v obračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, če so bili navedeni prispevki vključeni kot prihodki v davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti;
- zneski dohodkov, ki jih je samozaposleni prejel iz naslova delovnih štipendij ministrstva, pristojnega za kulturo, Javne agencije za knjigo, delovnih štipendij iz naslova knjižničnega nadomestila ter drugih primerljivih umetniških štipendij, namenjenih spodbujanju ustvarjanja na področjih, ki jih določa 4. člen tega zakona in jih podeljujejo domače ali tuje organizacije, ter
- dohodki iz naslova nagrad na področju kulture.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, na podlagi zahtevka od pristojnega davčnega organa pridobi podatke iz drugega odstavka tega člena, potrebne za odločanje o pravici do plačila prispevkov iz državnega proračuna. Upravičenec, ki želi uveljavljati znižanje dohodkov, ki so podlaga za ugotavljanje dohodkovnega cenzusa, iz naslova obračunanih obveznih prispevkov za socialno varnost, plačanih iz državnega proračuna, mora ministrstvu za kulturo predložiti izjavo, da je za znesek teh prispevkov povečal prihodke v davčnem obračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Podatke o delovnih štipendijah ministrstva, pristojnega za kulturo, Javne agencije za knjigo ter delovnih štipendij iz naslova knjižničnega nadomestila pridobi ministrstvo iz lastnih evidenc in evidenc Javne agencije za knjigo. Upravičenec, ki želi uveljavljati znižanje dohodkov, ki so podlaga za ugotavljanje dohodkovnega cenzusa, iz naslova drugih primerljivih umetniških štipendij, namenjenih spodbujanju ustvarjanja, in odbitek iz naslova nagrad na področju kulture, ki jih je prejel v preteklih zadnjih treh letih, mora poslati dokazila o njihovem prejemu.

Dokler dohodkovni cenzus ni ugotovljen, se prispevki za tekoče leto plačujejo kot akontacija, pri čemer država zahteva povračilo plačanih prispevkov, če se izkaže, da upravičenec presega dohodkovni cenzus.

87. člen (odločitev o zahtevi)

O zahtevi za vpis v razvid samozaposlenih v kulturi in priznanju pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje iz državnih sredstev odloči minister po posvetovanju s strokovno komisijo iz

20. člena tega zakona s področja delovanja kandidata in Kulturniško zbornico.

Če posameznik istočasno poda zahtevo za vpis v razvid samozaposlenih v kulturi in zahtevo za priznanje pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samozaposlenih v kulturi, minister odloči o obeh vlogah hkrati. V tem primeru se lahko pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje prizna z dnem vpisa v razvid.

Če poda zahtevo za priznanje pravice do plačila prispevkov za socialno zavarovanje samozaposleni, ki je že vpisan v razvid samozaposlenih v kulturi, se mu pravica lahko prizna s prvim dnem naslednjega meseca, ko je vloga popolna.

93. člen (opredelitev pogodb)

Pogodba o financiranju v javnem interesu za kulturo (v nadaljnjem besedilu: pogodba) je pogodba, ki jo sklene država s pravno osebo oziroma posameznikom (v nadaljnjem besedilu: prejemnik sredstev), ki je izvajalec javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta.

Določbe tega zakona o pogodbah se primerno uporabljajo za:

- pogodbe z italijansko in madžarsko narodno skupnostjo (59. člen),
- pogodbe o financiranju javnih kulturnih dobrin širšega pomena (67. člen),
- pogodbe o občinskem sofinanciranju javnih zavodov države (68. člen),
- pogodbe o financiranju nalog, namenjenih enotnemu izvajanju javne službe (69. člen),
- pogodbe, s katerimi se oddaja v upravljanje ali v uporabo javna kulturna infrastruktura (74. člen).

Kolikor ni s tem zakonom drugače določeno, se za pogodbe uporabljajo splošna pravila pogodbenega prava.

Prejemnik sredstev ne sme prenesti pravic in obveznosti iz te pogodbe na tretjo osebo brez pisnega soglasja države.

Določbe tega zakona o pogodbah smiselno uporabljajo tudi lokalne skupnosti ter javne agencije in javni skladi.

95. člen (trajanje pogodb)

Pogodba se sklene za določen čas in je lahko tudi večletna. Z njo lahko ministrstvo, pristojno za kulturo, prevzema tudi obveznosti, ki zahtevajo plačilo v prihodnjih letih, če so za ta namen za prvo leto trajanja pogodbe zagotovljena sredstva v proračunu tekočega leta.

Trajanje pogodbe se lahko podaljša s sklenitvijo aneksa k njej, vendar največ do konca leta, v katerem se je iztekel redni pogodbeni rok.

97. člen (sprememba večletnih pogodb)

Če je bil znesek javnih sredstev v pogodbi določen glede na predvidevanje, da sredstva proračuna, namenjena za kulturo, v času veljavnosti pogodbe ne bodo manjša kot so bila v letu podpisa pogodbe, pa so se kasneje zmanjšala v takšnem obsegu, da kulturnega programa oziroma projekta ni več mogoče izpolniti v dogovorjenem obsegu, se večletna pogodba iz tega razloga v javnem interesu spremeni.

98. člen (razveza pogodbe v javnem interesu)

Če se v letih po podpisu pogodbe zmanjša obseg sredstev, ki je v državnem proračunu namenjen za kulturo do takšne mere, da izpolnitev pogodbe za financiranje javnega kulturnega programa oziroma projekta ni več mogoča, se pogodba na predlog ministrstva, pristojnega za kulturo,

razveže.

Prejemnik sredstev mora izvesti tolikšen del programa ali projekta, ki ustreza do razveze prejetim sredstvom v skladu s pogodbo, razen če taka izpolnitev ni smiselna. V tem primeru mora vrniti sredstva, ki jih je prejel in niso bila porabljena za izvršitev dejavnosti oziroma izvedbo programa ali projekta, ki je bil predmet pogodbe.

99. člen (vsebina pogodbe)

S pogodbo se uredijo vsa medsebojna razmerja v zvezi z zagotavljanjem državnih sredstev za financiranje predmeta pogodbe, zlasti pa:

- cilji, ki bodo realizirani v obdobju sklenitve pogodbe zaradi uresničitve namena pogodbe,
- kriteriji, po katerih se bo spremljalo njihovo uresničevanje,
- roki, v katerih morajo biti cilji doseženi,
- obseg, roki in način zagotavljanja sredstev države,
- druga vprašanja medsebojnih razmerij.

102. člen (vrsti postopka)

Postopek za zbiranje predlogov javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki se financirajo iz javnih sredstev se izvede kot:

- javni poziv,
- javni razpis.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko izjemoma minister izda sklep o financiranju določenega javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta brez javnega poziva oziroma javnega razpisa, če se financira iz interventnih sredstev ministrstva in če je neogibno nujno zaradi kratkega časa, ki je na razpolago za odločitev o financiranju. Višina interventnih sredstev iz prejšnjega odstavka se določi z letnim proračunom.

104. člen (uvedba postopka)

Postopek se uvede z objavo javnega poziva ali javnega razpisa.

Javni poziv oziroma javni razpis objavi ministrstvo, pristojno za kulturo, za posamezno vrsto kulturnih programov ali kulturnih projektov.

Minister sprejme sklep o začetku postopka za izbiro kulturnih programov in projektov, s katerim določi vrsto postopka, datum objave in besedilo razpisa.

113. člen (odločba)

Na podlagi poročila strokovne komisije minister z odločbo zavrne vlogo, ki ne izpolnjuje umetniških, kulturnopolitičnih, strokovnih in drugih kriterijev ter zahtev, ali z odločbo določi, da se posamezen kulturni program ali projekt sprejme v financiranje ter določi delež javnih sredstev, pri čemer se obseg obveznosti in način njihove izpolnitve podrobneje določita s pogodbo iz 93. člena tega zakona.

Odločba je podlaga za sklepanje pogodbe o financiranju javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta.

120. člen (odločba)

Na podlagi predloga strokovne komisije minister izda o vsaki ustrezni vlogi, prispeli na javni razpis,

posamično odločbo, s katero odloči o odobritvi ter deležu sofinanciranja ali o zavrnitvi sofinanciranja posameznega kulturnega projekta oziroma kulturnega programa.

V primeru sprostitev ali povečanja proračunskih sredstev lahko minister izda novo odločbo, s katero se na podlagi rezervne liste iz tretjega odstavka prejšnjega člena odobri financiranje že zavrnjenega kulturnega projekta oziroma kulturnega programa ali poveča obseg sofinanciranja že odobrenega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta. Z novo odločbo se odpravi in nadomesti prejšnja odločba o odobritvi ali o zavrnitvi sofinanciranja.

Odločbe iz prvega odstavka tega člena so podlaga za sklepanje pogodb o sofinanciranju kulturnih programov in kulturnih projektov.

Povzetek pripomb javnosti na Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (v nadaljevanju ZUJK)

1. Povzetek pripomb

Št.	Predlagatelj	Člen zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo	Vsebina pripombe oz. predloga	Stališče Ministrstva za kulturo
	Asociacija Peter Tomaž Dobriša Slovensko muzikološko društvo	9. člen – (dokumenti, ki določajo javni interes za kulturo)	– predlaga, da naj imajo možnost sodelovati pri neposrednem pozivu tudi nevladne organizacije (Asociacija), društva, ustanove, zasebni zavodi, posamezniki, ki delujejo v javnem interesu (Peter Tomaž Dobriša); – ne strinja se s predlogom, ker da ni dovolj dobro utemeljen. Lahko bi prišlo do zlorabe tega člena in s tem do favoriziranja nekaterih javnih zavodov, agencij in skladov. Poziv mora biti javen, da imajo vsi enake možnosti prijave, neposredni poziv pa to onemogoča. (Slovensko muzikološko društvo).	– nevladne organizacije, zasebni zavodi itd. so v nasprotju z javnimi zavodi, javnimi agencijam in javnimi skladi osebe zasebnega prava. Zato bi ta možnost zanje vodila v diskriminatorno obravnavo in bi pomenila kršitev številnih predpisov, tudi veljavnega ZUJK; – neposredni poziv se uporablja za vse posredne proračunske uporabnike, ki jih je dolžna financirati država ali lokalna skupnost kot ustanoviteljica. Javni zavodi, agencije ali skladi torej ne morejo biti medsebojni konkurenti na javnih pozivih ali razpisih, saj jih je ustanovitelj v okviru izvajanja javne službe dolžan financirati. Omeniti velja tudi, da je dokumentacija neposrednih pozivov informacija javnega značaja; – člen se po zaključnem medresorskem usklajevanju črta;
	Glosa – Sindikat kulture in narave Slovenije Peter Tomaž Dobriša Služba za kulturne raznolikosti in človekove pravice – Ministrstvo za kulturo Vesna Čopić in Miha Rotovnik Zveza kulturnih društev Slovenije	13. člen – (poročanje)	– pogrreša usklajevanje med socialnimi partnerji, temeljni akt na področju kulture z vseni spremembami in dopolnitvami naj se sprejema s političnim konsenzom in socialnim dialogom, ter za daljše časovno obdobje, npr. 10 let (Glosa); – predlaga spremembo dikcije "ki jih sprejme ali zavrne", saj se lahko DZ do predlogov sprememb/dopolnitev ne opredeli oz. se iz raznih razlogov odločanje prestavi, zavleče itd. Morda bi bilo smiselno končati z "obravnavava predloge sprememb in dopolnitev" in dodati, da se do njih "opredeli" (Peter Tomaž Dobriša); – predlaga: a) prvi alineji prvega odstavka 2. člena se za besedo varovanje doda besedna zveza «kulturnih raznolikosti in» b) za deseto alinejo doda nova enajsta alineja, ki se glasi: »varovanje kulturnih raznolikosti implicira varovanje etničnih posebnosti in posebnosti kulturnih izrazov ter posredno vključuje tudi dostopnost za sodelovanje v kulturnem življenju.« c) V deseti alineji se na koncu stavka pika nadomesti z vejico (Služba za kulturne raznolikosti in človekove pravice, Ministrstvo za kulturo); – predlagata, da se izčisti strateška narava dokumenta, ki se mora	– predlogu o večletni veljavnosti NPK se bomo posebej posvetili ob pripravi novega ZUJK, saj so ključni cilji kulturne politike vezani na evropska sredstva; druge pripombe pa bodo podrobneje obravnavane pri pripravi novega ZUJK;

		distančirati od sedanje prakse, ki je NPK spremenila v naštevavanje raznovrstnih ciljev področnih kulturnih politik, ki so bliže vseobsežnemu reproduktivnemu planiranju kot strateškemu razmisleku in z njim povezanimi operativnimi programi. Npr. "Nacionalni program za kulturo je strateški dokument razvojnega značaja, ki za štiriletno obdobje opredeli ključne izzive oziroma prioritete ter v zvezi z njimi postavi cilje, ki jih bo država v naslednjih letih uresničila z operativnimi programi, ki so obvezni del strateškega dokumenta. Z njimi so določeni ukrepi in okvirna sredstva, nosilci, čas ter kazalci, po katerih se bo merilo doseganje ciljev." (Vesna Čopić in Mitja Rotovnik). – podpira obravnavo letnega poročila o izvajanju NPK, še zlasti zaradi tega, ker je do sedaj prevladovala indiferentnost do njega in je zato njegovo učinkovito in dosledno izvajanje po letu ali dveh opešalo in relativiziralo napore pripravilcev ter kritične javnosti, vložene v njegov nastanek (Zveza kulturnih društev Slovenije).	
Obalni sindikat delavcev v kulturi Mreža sodobnega plesa Nacionalni svet za kulturo Peter Tomaž Dobriša Vesna Čopić in Mitja Rotovnik Zveza kulturnih društev Slovenije	14. člen (lokalni program za kulturo)	– pozdravlja odločitev, da lokalne skupnosti zaveže k sprejetju lokalnih programov za kulturo (Mreža sodobnega plesa, Obalni sindikat delavcev v kulturi); ni pa jasno, kakšne so sankcije, če tega ne storijo (NSK); – predlaga, da je lokalni program za kulturo obveza vsake občine, ne le mestnih (Peter Tomaž Dobriša); – opozarjata, da so občine samoupravne lokalne skupnosti in se lahko zato zakon, ki jim nalaga obveznost, sprejema samo z njihovim soglasjem (Vesna Čopić in Mitja Rotovnik); – opominja, da je ministstvo za kulturo je že sedaj formalno pristojno za nadzor na tem področju, ki pa ga ne izvaja v skladu s pričakovanji (Zveza kulturnih društev Slovenije).	– sankcije za avtonomne organe lokalne samouprave ne pridejo v poštev, so pa na obstoj (ali neobstoj) programa za kulturo lahko vezana nadaljnja ravnanja države pri sofinanciranju konkretnih programov in projektov občin – v tem delu mora priti do sinergije lokalnih in nacionalnega programa za kulturo, kar lahko kot pogoj opredelijo tudi javni razpisi ministrstva; – diktacija se spremeni tako, da več občinam hkrati omogoči sprejetje enega (skupnega) programa za kulturo.
Slovenski filmski center Služba za kulturne raznolikosti in človekove pravice, Ministrstvo za kulturo Vesna Čopić in Mitja Rotovnik Zveza kulturnih društev Slovenije	22. člen (nosilec javnega interesa)	– pozdravlja obveznost priprave strateškega načrta, bi pa bilo potrebno h komentarjem strateškega načrta pozvati tudi predstavnike uporabnikov in strokovno javnost, poleg tega je vprašljiva evalvacija izpolnjevanja strateškega načrta, ki v predlogu zakona ni predpisana (Slovenski filmski center); – predlaga, da se v prvem odstavku 4. člena se za besedo »oblike« doda nova besedna zveza »delovanja in« ter preveri naj se možnost dopolnitve člena skladno s Strategijo jezikovne politike, ki vključuje tudi govorce manjšinskih skupnosti (Služba za kulturne raznolikosti in človekove pravice, Ministrstvo za kulturo);	– evalvacija strateškega načrta je podlaga za reelekcijo, trajanje strateškega načrta in mandat direktorja se ujemata; – v zakonu, ki ureja delovanje agencij, je v drugem členu opisan namen ustanovitve, ki presega izvrševanje nalog, ki jih določa nacionalni program za kulturo; – druge pripombe bodo podrobneje obravnavane pri pripravi novega ZUJIK;

			– menita, da s sistemskega vidika ni sprejemljivo, da ima javna agencija ali sklad svoj originalen strateški načrt, saj gre samo za paradržavno organizacijo, ki izvaja državno politiko. To je lahko le izvedbeni dokument NPK, poleg tega gre za organizacije z mandatnim poslanstvom, ki je celo zapisan v zakone, s katerimi so ustanovljeni (Vesna Čopić in Mitja Rotovnik); – predlaga, da naj se državo zaveže za dokument, ki bo podlaga strateškega načrtovanja JSKD, saj je sicer to lahko uganjanje brez pravih osnov (Zveza kulturnih društev Slovenije).	
Glosa – Sindikat kulture in narave Slovenije Slovenski filmski center Vesna Čopić in Mitja Rotovnik	23. člen (financiranje javnih skladov oz. javnih agencij)	– predlaga spremembo: »V kolikor javna agencija ali javni sklad na področju kulture letnega načrta oziroma programa dela ne sprejme pravočasno, se za obdobje treh mesecev oziroma največ do 31. marca tekočega leta sklene pogodba o začasnem financiranju, s katero se določi višina sredstev na ravni povprečja stroškov iz enakega obdobja preteklega leta. Če do 31. marca tekočega leta še ni sprejet proračun, se začasno financiranje podaljša do njegove uveljavitve.« (Glosa); – pozdravlja predlagano spremembo, saj bo zelo olajšala delovanje agencije in njenih uporabnikov in pogodbenih partnerjev. S predlagano spremembo bo namreč omogočeno lažje in tekoče sofinanciranje večletnih projektov s področja delovanja agencije, posebej večletnih filmskih projektov. Izkušnje iz treh let delovanja agencije namreč kažejo, da Vlada RS nikoli ni potrdila letnega načrta in programa dela agencije pred marcem tekočega leta, tako da je prihajalo do zamikov pri financiranju tekočih obveznosti (Slovenski filmski center); – menita, da je zadrega razumljiva, vendar mora v takem primeru priti tudi do ureditve stanja v paradržavni instituciji, kar je pravica in dolžnost ustanovitelja, saj ta ne glede na to, da ima agencijo oziroma sklad, v celoti in še naprej odgovarja za stanje na tem področju (Vesna Čopić in Mitja Rotovnik).	– namen začasnega financiranja v višini 80 % je spodbuditi pristojne organe k čim prejšnjemu oblikovanju in potrditvi letnih načrtov/programov dela, zato ta odstotek ostane nespremenjen;	
Asociacija Damjana Fortunat Černilogar Glosa – Sindikat kulture in narave Slovenije Kolegiji direktorjev slovenskih gledališč Nacionalni svet za kulturo Obalni sindikat delavcev	31. člen (financiranje javnih zavodov)	– splošno nasprotovanje novemu drugemu odstavku, ki veže sredstva, ki jih mora javnemu zavodu zagotavljati ustanovitelj/soustanovitelj/financer, na gospodarska gibanja in omogoča, da se v proračunu zagotovljena sredstva zmanjša med proračunskim letom (Asociacija, Damjana Fortunat Černilogar, Glosa, Kolegiji direktorjev slovenskih gledališč, NSK, Obalni sindikat delavcev, Skupnost občin Slovenije, SVIZ, Slovenski filmski center, Vesna Čopić in Mitja Rotovnik);	– predlog spremembe zadnjega stavka tretjega odstavka 31. člena ZUJK bo podrobneje obravnavan pri pripravi novega ZUJK, saj uvaja med drugim tudi nov termin; – predlog novega šestega odstavka 31. člena ZUJK se izbrše in dika 6. člena (predlog novega petega odstavka 31. člena), ki se nanaša na začasno financiranje javnih zavodov), se spremeni tako, da se začasno financiranje veže na povprečje stroškov iz istega obdobja v preteklem letu.	

Skupnost občin Slovenije SVIZ – Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije Slovenski filmski center Vesna Čopić in Mitja Rotovnik		– predlaga, da se v zadnjem stavku tretjega odstavka veljavnega 31. člena ZUJL za besedo »ustanovitelj« doda še »oziroma soustanovitelj ali večinski financer«, tako da se stavek v celoti glasi: »Višino javnih sredstev za financiranje javnega zavoda določi ustanovitelj oziroma soustanovitelj ali večinski financer, upošteva osnove za izračun iz 27. člena tega zakona na podlagi strateškega načrta in iz njega izhajajočega predloga letnega programa dela.« (Kolegij direktorjev slovenskih gledališč)	
Glosa – Sindikat kulture in narave Slovenije Kolegij direktorjev slovenskih gledališč Nacionalni svet za kulturo Narodna in univerzitetna knjižnica Obalni sindikat delavcev Peter Tomaž Dobrila Skupnost občin Slovenije Borut Smrekar Vesna Čopić in Mitja Rotovnik	35. (člen - naloge direktorja)	– podaja enak predlog kot k 5. členu (Glosa) predlaganih sprememb; – nasprotuje členu, saj ni razloga za poseg v obstoječo ureditev; v praksi bi bilo posebej vprašljivo vključevanje programskih usmeritev in kadrovskega načrta v strateški načrt (Kolegij direktorjev slovenskih gledališč); – meni, da je v finančno nestabilnem okolju zelo težko načrtovati in strateški dokumenti lahko hitro izgubijo smisel (NSK); – pozdravlja obveznost sprejetja strateških načrtov v javnih zavodih (NUK, Peter Tomaž Dobrila); – pozdravlja obveznost sprejetja strateških načrtov v javnih zavodih, predlaga dopolnitev tega člena z dikcijo, da strateški načrt sprejme direktor, če ga ne, je to razlog za njegovo razrešitev (Obalni sindikat delavcev v kulturi); – predlaga, da se v tretjem odstavku 35. člena doda »javni zavod mora imeti strateški načrt za obdobje petih let, pri čemer lahko načrt vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Strateški načrt javnega zavoda mora obsegati povzetek poslanstva, opredeljenega v aktu o ustanovitvi, organizacijske usmeritve, opredeljene v investicijskega vzdrževanja ter podlage za kadrovskega načrt. Strateški načrt mora biti predhodno usklajevan z ustanoviteljem in finančnim javnega zavoda. Za njegove spremembe in dopolnitve se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za njegovo sprejemanje. Če direktor ne sprejme strateškega načrta, je to razlog za njegovo razrešitev.« (Borut Smrekar); – opozarja, da sta pri pripravi strateških načrtov nujni interdisciplinarno delo in povezava med lokalnim kulturnim programom in strateškim načrtom, ki bi moral biti usklajen in ne zgolj usklajevan z ustanoviteljem. Problem je tudi evalvacija strateškega načrta, saj ni nadzora nad uresničevanjem, niti kasnejše ocene (Skupnost občin Slovenije);	– dopolnitev člena s predlogom Obalnega sindikata delavcev v kulturi ni potrebna, saj je to, kar predlaga, že vključeno v spremembe (zadnji stavek 7. člena); – programske usmeritve so potrebne, ker tlakujejo bodoče spremembe zakonodaje, ki naj bi omogočila dolgoročnejshe financiranje JZ; – navajanje povzetka poslanstva bi bilo podvajanje povzetka iz ustanovitvenega akta zavoda; – zahteva po uskladi (namesto usklajevanju) bi bistveno vplivala na avtonomijo vodenja (direktor oz. uprava) in potrjevanja (svet zavoda), usklajevanje se nadomesti s predhodnim mnenjem; – dikcija se spremeni: namesto kadrovskega načrt se zapiše »podlage za kadrovskega načrt, ki vključujejo tudi predvidene zunanje sodelavce« in doda se »predviden obseg programa.«

			</

	CNVOS – Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij Kolegij direktorjev slovenskih gledališč Marija Mojca Pungerčar Vesna Čopić in Miha Rotovnik Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije Zveza kulturnih društev Slovenije	74. člen (oddajanje v najem drugim kulturnim izvajalcem)	– opozarja, da je treba vprašanje plačila usposabljanja natančno določiti (Skupnost občin Slovenije).
		– predlaga, da se sme, kadar se ne uporabi javnega razpisa za oddajo javne kulturne infrastrukture posameznikom, to storiti samo, če se jo odda pod strožjimi pogoji kot bi bili razpisni (CNVOS); – predlaga, da se člen dopolni z opredeljitvijo pogojev, pod katerimi lahko javni zavodi opravljajo dejavnost na tgu. V praksi vladala precejšnja zmeda in tudi neobjana konkurenca med zavodi, zato je vprašanje nujno potrebni urediti (Kolegij direktorjev slovenskih gledališč); – predlaga, da naj država in občine medsebojno uskladijo kriterije za oddajanje kulturne infrastrukture in da naj imajo samozaposleni ustvarjalci na področju kulture prednosti med posamezniki pri najemanju kulturne infrastrukture (Marija Mojca Pungerčar); – predlaga, da se besedilo dopolni s kulturnimi in kreativnimi industrijami: »Ministrstvo, pristojno za kulturo oziroma pristojni organ lokalne skupnosti da javno kulturno infrastrukturo v upravljanje oziroma uporabo drugim pravnim osebam in posameznikom, ki izvajajo javne kulturne programe, kulturne projekte oziroma delujejo na področju kulturnih in kreativnih industrij, na podlagi javnega razpisa s pogodbo iz 93. člena tega zakona.« Tveganje, ki ga tovrstna rešitev predstavlja, bi lahko zmanjševali s spodaj navedenimi načini, ki bi bili opredeljeni v občinskih razvojnih dokumentih, oziroma v neposrednih pogodbah: upoštevanje pravila »de minimis«, oddaja v najem za določen čas, opredelitev specifičnih metod izbire potencialnih koristnikov prostorov (kreativna panoga, v kateri je potencialen najemnik dejaven, oddaja za določen čas, izbira območij tovrstnega spodbujanja gozdenja kreativnih industrij), naganje določenih družbeno–koristnih aktivnosti, ki predstavljajo doprinos k razvoju ustvarjalnosti v izbranem območju, koristnikom prostorov in predvideno plačevanje tekočih stroškov uporabe s strani koristnikov (Regionalna razvojna agencije Ljubljanske urbane regije); – meni, da določba diskriminira društva, ker imajo pravico do brezplačne uporabe samo tista, ki delujejo v javnem interesu za posameznike pa zadostuje, da delujejo na področju kulture (Zveza kulturnih društev Slovenije); – meni, da nepridobitnost ni ustrezen kriterij, temveč je to že obstoječe javno financiranje programa/projekta, saj je le to dokaz, da je nekaj v javnem interesu (Vesna Čopić in Miha Rotovnik).	– predlog Kolegija direktorjev slovenskih gledališč ni jassen; – država in občine neposredno ne morejo oblikovati konkretnih kriterijev za oddajanje kulturne infrastrukture, razen tiste, ki je v njihovi neposredni posesti. Pri javni kulturni infrastrukturi, ki je večinoma v upravljanju drugih oseb, sme država predpisati le polno izkoriščenost kapacitet. Pri javni kulturni infrastrukturi, ki je v posesti države ali lokalne skupnosti, pa je javni razpis najbolj transparenten način nediskriminatornega dostopa do kapacitet za vse izvajalce. – namen spremembe je povečati javno dostopnost javne kulturne infrastrukture, kar je mogoče storiti tudi tako, da osebam, ki niso bile financirane iz javnih sredstev, opravljajo pa kulturno dejavnost (iz 4. člena ZUJLK), omogočimo njeno brezplačno uporabo; – vsebinsko širjenje področja javnega interesa v kulturi, ki ga določa 4. člen, bo predmet celovitih zakonskih sprememb v prihodnje. – diktacija se ne spremeni, se pa dopolni z novim odstavkom, ki zapoveduje polno izkoriščenost javne kulturne infrastrukture, ne glede na to, kdo jo ima v upravljanju.

	Asociacija Mreža sodobnega plesa Nacionalni svet za kulturo Peter Tomaž Dobriša Obalni sindikat delavcev v kulturi Peter Tomaž Dobriša Skupnost občin Slovenije	75. člen (obveznosti upraviteljev oz. uporabnikov javne kulturne infrastrukture)	– predlaga, da se prvi stavek drugega odstavka spremeni takole: »Če upravitelj ali uporabnik javne kulturne infrastrukture odda infrastrukturo ali njen del v uporabo javnemu zavodu, javnemu skladu, javni agenciji s področja kulture ali ostalim izvajalcem kulturnih dejavnosti (NVO, samozaposleni) s področja kulture ...« (Asociacija); – ustanove, ki so podfinancirane, skušajo izboljšati svoj položaj tudi tako, da svoje kapacitete dajo na trg. S sprejemom predlagane rešitve se bo delež samofinanciranja javnih kulturnih ustanov zmanjšal (NSK); – predlaga natančnejšo opredelitev javne kulturne infrastrukture, da bi se izognili napočnemu tolmačenju (Obalni sindikat delavcev v kulturi); – ni jasno, kdo sta stranki. Če je ena od njih javni zavod, je treba izključiti možnost, da ima že krito redno vzdrževanje in ga zaračunava še enkrat, da prejemajo sredstva za vzdrževanje infrastrukture neposredno iz proračuna in še posredno od "uporabnih". Besedno zvezo »dejanski dodatni stroški« bi bilo treba opredeliti. Javna kulturna infrastruktura bi morala biti dostopna 365 dni na leto. Dodatni strošek zato ne more biti video projektor, grejle ipd. (Mreža sodobnega plesa, Peter Tomaž Dobriša); – nasprotuje brezplačni oddaji javne kulturne infrastrukture v uporabo in upravljanje kulturnim izvajalcem, ker da je v nasprotju z določbami Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Krog upravičencev se razširja tudi na društva, ki so v svojem delovanju precej nestalna in nestanovitna (Skupnost občin Slovenije).	– nevladne organizacije in samozaposleni (ter tudi drugi akterji) so že vključeni v besedni zvezi »oz. drugim kulturnim izvajalcem«; – javna kulturna infrastruktura je natančno določena, postopek je opredeljen v sedaj veljavnem 70. členu ZUJLK, status pa razviden iz zemljiške knjige. Sicer pa gre za določbo, ki je del lex specialis na področju kulture in kot taka lahko na zakonski ravni ureja posebnosti področja na drugačen način od sistemskega zakona, kadar je to v javnem interesu. O tem s potrditvijo zakona odloči zakonodajalec v zakonodajnem postopku; – stranki sta lastnik ali upravitelj kulturne infrastrukture na eni strani in »subjekt« (društvo, zasebni zavod, posameznik ...), ki jo želi uporabiti, na drugi; – predlagano besedilo, da se sme zaračunati samo dejanske dodatne stroške, v zakonu zadostuje, jih pa bodo podrobneje opredeljevali stroškovniki oz ceniki uporabnih in najemnih, ki bodo morali biti javno objavljeni.
	Asociacija Vesna Čopić in Mitja Rotovnik	nov 82. a člen – (spodbude za samozaposlitve)	– določbo pozdravlja. Z novo davčno zakonodajo se je položaj samozaposlenih v kulturi drastično poslabšal. Predlagana rešitev delno blaži škodljive učinke davčne reforme in prispeva k izboljšanju socialnega položaja samozaposlenih v kulturi (Asociacija); – menita, da gre za vzbujanje lažnega upanja brez podlage, ker se s področnim zakonom ne more posegati v matični zakon o dohodnini (Vesna Čopić in Mitja Rotovnik).	
	Asociacija Delovna skupina za samozaposlene	83. člen (pravica do plačila)	– a) pozdravlja odpravo administrativnega postopka podaljševanja statusa in pravice do plačila prispevkov za že uveljavljene starejše	

Mreža sodobnega plesa Marija Mojca Pungerčar Odprta zbornica za sodobno umetnost Peter Tomaž Dobrila Vesna Čopić in Mitja Rotovnik Združenje dramskih umetnikov Slovenije	prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna)	samozaposlene v kulturi; b) problematizira: »Ne glede na prejšnji stavek pravica iz prejšnjega odstavka samozaposlenemu preneha po samem zakonu, naslednji dan, ko izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine.« V primeru, da samozaposleni pridobi status po 25. letu starosti, ne bo mogel dopolniti polne pokojnine. Predlaga, da se samozaposlenemu prispevki plačujejo do izpolnitve polne pokojnine oziroma, da se novo dopolnilo briše; c) opozarja na odsotnost določila pogojev za prvi vpis v razvid, ki jih je določal sedaj spremenjeni tretji odstavek. Predlaga, da besedilo: »Kdor prvič po končanem študiju zaprosi za vpis v razvid, se vpiše pod naslednjimi pogoji /.../« postane četrti odstavek tega člena (Asociacija); – predlaga, da je treba zaradi enakopravne obravnave vseh ustvarjalcev v kulturi ustrežno obravnavati tudi samozaposlene v kulturi, ki bi jim bila sicer priznana pravica do plačila prispevkov, pa vloge za pridobitev pravice doplačila prispevkov za socialno varnost iz državnega proračuna zaradi presežanja dohodkovnega cenza ali drugih razlogov niso podali. Upoštevaljo naj se tudi obdobja samozaposlitve, ko bi bili izpolnjeni pogoji za pridobitev pravice do plačila prispevkov (Delovna skupina za samozaposlene); – predlaga, da bi v 20-letno delovno dobo štela zaposlitev v organizacijah na področju kulture, ne le v javnih zavodih (na področju kulture) (Mreža sodobnega plesa); – predlaga naslednje besedilo člena: Samozaposleni v kulturi, ki so rezidenti Republike Slovenije za davčne namene, lahko zaprosijo za pridobitev pravice do plačila prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko Zavarovanje, za obvezno zdravstveno zavarovanje ter za starševsko varstvo in za zaposlovanje od najnižje pokojninske osnove za socialno in zdravstveno zavarovanje iz državnega proračuna v primerih, ko njihovo delo pomeni izjemen kulturni prispevek v zadnjih petih letih ali ko gre za poklice ali dejavnosti, ki jih je potrebno zaradi kadrovskih potreb v kulturi posebej podpirati (deficitarni poklici), če delo samozaposlenega v zadnjih petih letih pomeni prispevek k razvoju področja, ki ga zajema ta poklic. Pravica iz prejšnjega odstavka se podeljuje za pet let z možnostjo ponovnih podeljevanj. Ne glede na prejšnji odstavek se samozaposlenemu v kulturi, ki je dosegel starost najmanj 50 let in zaprosi za pravico do plačila prispevkov, ter:	sprememb; – predlog Delovne skupine za samozaposlene ni dovolj jasen oz. je operativno neizvedljiv in bi izgubil pomen; možnost vštetevanja obdobja dela v javnih zavodih je v namenu omogočanja večje mobilnosti zaposlenih tudi preko samozaposlitve; – namen člena je spodbujati samozaposlitve ustvarjalcev, ki so sedaj zaposleni v javnih zavodih in vzpostaviti možnost prehajanja zaposlovanja na trgu dela; – razširitev iz »javnih zavodov« na »organizacije« bi vodila v nepredvidljivo višanje proračunskih stroškov; – položaj samozaposlenih v kulturi (oz. kulturnih delavcev) se bo sistemsko uredil v novem ZUJLK; – diktacija člena se ne spremeni.
---	---	--	---

		– izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena in – mu je bila priznana pravica do plačila prispevkov iz državnega proračuna v skupnem trajanju 20 let, prizna pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje vse do izpolnitve pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Če se samozaposleni ne upokoji ob izpolnitvi pogojev za starostno upokožitev, se mu pravica do plačila prispevkov prizna do izpolnitve polnih pogojev za upokožitev (Marija Mojca Pungerčar); – predlaga a) da se stavek »Ne glede na prejšnji stavek pravica iz prvega odstavka samozaposlenemu preneha po samem zakonu, naslednji dan, ko izpolni pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine,« iz 12. člena predloga sprememb ZUJLK umakne; b) višja izplačila prispevkov za socialno varnost za ustvarjalce z dolgotrajnejšim statusom in c) trajanja pravice do plačila prispevkov naj se podaljša iz treh na pet let (Odprta zbornica za sodobno umetnost); – predlagano rešitev pozdravlja (Peter Tomaž Dobriča); – menita, da je ukrep plačevanja socialnih prispevkov treba temeljito premisliti; parcialno poseganje ni odgovorno. Instrument ima finančne posledice, ki niso ustrezno ovrednotene (Vesna Čopić in Miha Rotovnik); – a) predlaga, da se pravica do statusa samozaposlenega v kulturi podeli za pet let z možnostjo ponovnih podeljevanj in b) da se samozaposlenemu v kulturi, ki zaprosi za pravico do plačila prispevkov in je dosegel starost najmanj 55 let ter mu je bila pravica do plačila prispevkov iz državnega proračuna priznana v skupnem trajanju 20 let in mu do izpolnitve pogojev za predčasno upokožitev manjka največ pet let, prizna pravica do plačila prispevkov za socialno zavarovanje do izpolnitve minimalnih pogojev za upokožitev, če se ob izpolnitvi le-teh upokoji ter c) pri podeljevanju statusa samozaposlenih se naj pri prošnici pridobi in upošteva strokovno mnenje s strani strokovnih združenj in organizacij (Združenje dramskih umetnikov Slovenije).	
Asociacija Mreža sodobnega plesa Peter Tomaž Dobriča	97. člen (sprememba večletnih pogodb) 98. člen (razveza)	– nasprotuje, ker uzakonitev možnosti spreminjanja pogodb po njihovem podpisu izvajalce javnih kulturnih programov in projektov postavlja v neugoden in negotov položaj, saj se zato lahko znajdejo v situaciji, ko se jim zmanjša delež sofinanciranja za že izvedene aktivnosti. Toliko bolj je to problematično zaradi deleža celotnega proračuna, ki ga tovrstno sofinanciranje predstavlja. Predlagana	– namen spremembe je bil redakcijske narave – jasneje opredeliti možnost, ki jo že vsebuje veljavni ZUJLK; – dikcija se ne spremeni.

		pogodbe v javnem interesu)	sprememba še bolj ogroža enoletne projekte, katerih izvedba je zaradi njihove enkratnosti lahko v primeru znižanja sredstev toliko bolj ogrožena (Asociacija); – problematizira, ker a) imata lahko formulaciji »./.../ da izpolnitev pogodbe za financiranje javnega kulturnega programa oziroma projekta ni več mogoča« in »./.../ razen, če taka izpolnitev ni smiselna« več pomenov, ki lahko vodijo v arbitrarne odločitve; b) daje možnosti za razvezo pogodb iz neobjektivnih razlogov. Zato predlaga, da bi se moral izvajalec s predlogom ministrstva za razvezo pogodbe strinjati in da bi namesto »./.../ razen, če taka izpolnitev ni smiselna« pisalo, denimo »razen če taka izpolnitev ni v skladu s prijavljenim in potrjenim programom ali projektom, o čemer se dogovorita ministristvo in izvajalec konsenzualno.« (Peter Tomaž Dobrila, Mreža sodobnega plesa).	
Asociacija Obalni sindikat delavcev v kulturi Slovenski filmski center	99. člen (vsebina pogodbe)	– pozdravlja namero ministrstva, da zakonsko uredi vprašanje izplačevanja predplačil za javne kulturne programe in projekte, opozarja pa, da tovrstna ureditev (t.j. izplačilo predplačila do največ 50% vrednosti celotne obveznosti sofinancerja) ni skladna z realnostjo poslovanja nevladnih organizacij, saj te zaradi dinamike stroškov in deleža javnih sredstev ne morejo založiti 50% sredstev prejetih na javnih razpisih. Nevladne organizacije tudi nimajo možnosti pridobitve bančnih posojil. Predlaga, da se izplačevanje uredi skladno s prakso na evropski ravni. Evropska komisija oz. Izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo v programu Kultura, programom in projektom, ki so izbrani v sofinanciranje, vnapirej plača 70 % letnih sredstev (Asociacija); – pozdravlja uvedbo pravne podlage za možnost predplačila javnih kulturnih programov in kulturnih projektov (Obalni sindikat delavcev v kulturi); – ker določilo velja samo za ministristvo, bi bilo v tej točki smiselno spremeniti tudi Zakon o SFC. Tovrstna predplačila poleg evropskega programa KULTURA pozna tudi program Media, poleg tega pa znesek predplačila pri obeh omenjenih programih znaša 70 % odobrenih sredstev (Slovenski filmski center);	– Upošteva se pripomba o povečanju odstotka predplačila na 70 %	
Mreža sodobnega plesa Slovenski filmski center	102. člen (vrste postopka)	– sprašuje, zakaj neposredni poziv ni možen tudi za nevladne organizacije (Mreža sodobnega plesa); – pozdravlja določbo, predlaga pa, da se tudi direktorjem javnih agencij in skladov s področja kulture omogoči smiselno oblikovanje	– nevladne organizacije, zasebni zavodi itd. so v nasprotju z javnimi zavodi, javnimi agencijam in javnimi skladi osebe zasebnega prava. Zato bi ta možnost zanje vodila v diskriminacijo obravnavo in bi pomenila kršitev številnih predpisov, tudi veljavnega ZUJLK. – Člen se usklajuje z že uzakonjenim neposrednim pozivom iz 103.	

		in upravljanje interventnega sklada, ki je mogoče omejeno z določenim zneskom ali odstotkom razpoložljivih letnih sredstev (denimo 2% letnega proračuna agencije) in je črpanje vezano na potrditev s strani sveta javne agencije ali nadzornega sveta javnih skladov s področja kulture (Slovenski filmski center).	člena ZUJIK – predlagana sprememba SFC je povezana s spremembo specialnega zakona, ki ureja filmsko področje; – diktacija se ne spremeni.
Asociacija CNVOS – Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij Mreža sodobnega plesa Skupnost občin Slovenije Vesna Čopić in Mitja Rotovnik	nov 102.b člen (financiranje projektov izbranih na institucijah zunaj RS in ; nov 102.c člen – (financiranje ustanov)	– pozdravlja, da je ministristvo prepoznalo nujnost podpore evropsko podprtim projektom, ki se zaradi premajhne podpore domačih javnih financeerjev pogosto znajdejo v zelo neugodnem položaju, oziroma na evropskih razpisih sploh ne morejo kandidirati. Predlaga, da se »lahko« bríše ali nadomesti z besedo »morajo« (Asociacija, Mreža sodobnega plesa); – predlaga, da sofinanciranje EU programov in projektov naj poteka prek postopka javnega poziva, ne pa na podlagi neposrednih pogodb (CNVOS); – nasprotuje predlagani rešitvi, ker ni jasno, kolikšna so javna sredstva do katerih bi bili upravičeni, kakšna so bila merila razpisa na katerem so kandidirali, niti za kakšen razpis je šlo. Predvidena določba je tudi v nasprotju z Zakonom o javnih financah, ki določa, da javnih sredstev ni mogoče dodeliti brez izvedenega javnega razpisa (Skupnost občin Slovenije); – sprašujeta, zakaj to velja samo za ustanove s tega področja (Vesna Čopić in Mitja Rotovnik);	– možnost sklenitve neposredne pogodbe z izvajalci projektov/programov, ki so že financirani iz proračuna EU, ne more biti obveznost, ker lahko ministristvo sofinancira projekte in programe le v okviru proračunskih možnosti; – javna sredstva, do katerih bodo upravičeni izvajalci evropskih kulturnih programov oz. projektov, bodo odvisna od proračunskih možnosti; Zakon o javnih financah (ZJF–UPB4) v 106.j členu izrecno dovoljuje sklenitev neposredne pogodbe, če je predmet sofinanciranja projekt, ki se sofinancira iz sredstev proračuna EU; zato dodatni administrativni postopki (npr. javni poziv) niso potrebni; – možnost sklepanja neposrednih pogodb ne velja samo za ustanove na tem področju, a za ostale ustanove predpisuje pravila vsakokratni Zakon o izvrševanju proračunov; – siedi se predlogu, da se sklenitev neposredne pogodbe nadomesti s sklenitvijo pogodbe na podlagi javnega poziva.
Asociacija Slovenski filmski center Vesna Čopić in Mitja Rotovnik	104. člen (uvebda postopka)	– predlaga, da se črti odstavek 20. člena izbríše: zdi se mu nevarno, da si ministristvo v krovnem zakonu zagotavlja pravico do ustavitve že objavljenih javnih pozivov in razpisov. To je poteza, ki je v preteklem letu prizadela številne nevladne organizacije in samozaposlene ter ogrozila njihov obstoj (Asociacija); – predlaga, da a) se tovrstno rešitev prek prehodne določbe omogoči tudi direktorjem javnih agencij in javnih skladov s področja kulture, ki opravljajo transferje sredstev. Opredeliti je potrebno tudi način vračila tarife za izvajanje storitev v primeru ustavitve postopka, b) se zadnji slavek spremembe bríše zaradi možnosti pritožb/ožb strank zoper sklep (Slovenski filmski center); – opozarjata, da prijavo spremljajo stroški in ni pravilno, da se lahko razpis brez vsakih kriterijev ustavi; sprašujeta se tudi, ali je namen določbe dati ministristvu možnost, da se, če mu ne ustreza izbor, znebi nezaželenega rezultata (Vesna Čopić in Mitja Rotovnik).	– namen določbe je postaviti dodatno zahtevo za predstojnika programa, da svojo odločitev razloži in sporoči strankam; – vračila tarif se morajo opredeliti v tarifnih pravilnikih posameznih agencij; to ne more biti predmet sistemskega zakona, ki tarif niti ne omenja. Glede vračanja vlog ne vidimo težav. V kolikor razpisovalec meni, lahko z vračanjem vlog počaka do izteka pritožb; – diktacija se ne spremeni.

Asociacija Mreža sodobnega plesa Peter Tomaž Dobrila Vesna Čopić in Miha Rotovnik Skupnost občin Slovenije Slovenski filmski center	117. člen (odpiranje vlog)	– nasprotuje ukinitvi dopolnjevanja vlog za enoletne razpise. Z utemeljitvijo, da želi ministristvo na ta način skrajšati postopek izvedbe javnih razpisov se težko strinja in meni, da bi moralo ministristvo pravočasno sklepanje pogodb zagotoviti z dovolj zgodnjim objavljanjem razpisov, učinkovitejšim delom strokovnih komisij in drugimi poenostavitvami administrativnih postopkov – npr. uvedbo elektronskih obrazcev (Asociacija, Mreža sodobnega plesa); – predlaga, da v drugem odstavku, v stavku: »Odpiranju sme prisostvovati vsaka oseba, ki kandidira na razpisu,« namesto »oseba« piše »pravna oseba.« (Peter Tomaž Dobrila, Mreža sodobnega plesa); – predlaga dopolnitev besedila: »Ne glede na prejšnji odstavek lahko država ali lokalna skupnost v razpisni dokumentaciji določita da se stranko pozove, da v roku petih dni odpravi pomanjkljivosti oziroma dopolni nepopolno vlogo. V kolikor stranka vloge ne dopolni v zahtevanem roku, minister vlogo s sklepom zavže.« (Skupnost občin Slovenije); – pozdravlja določbo, ki ne omogoča dopolnjevanja vlog na enoletnih javnih razpisih, saj se bo s tem pospešilo izvajanje javnih razpisov in zmanjšalo količino administriranja (Slovenski filmski center); – nasprotujeta omejitvi dopolnjevanja vlog samo na določeno vrsto razpisov in predlagata uvedbo tehnološke rešitve, ki bi onemogočala manipuliranje z roki (Vesna Čopić in Miha Rotovnik).	– namen določbe je skrajšanje razpisnega postopka pri enoletnih javnih razpisih, kar je v korist strankam; odpiranje vlog se zaključijo šele po preteku rokov za dopolnitev, od zaključka odpiranja do obvestila strankam pa mine dva meseca. Ker traja postopek dopolnjevanja približno mesec dni, je za toliko daljši čas čakanja na rezultate; – na razpisih smejo poleg pravnih oseb kandidirati tudi fizične osebe. Zato bi bila formulacija »pravna oseba« neustrezna; – ministristvo se zaveda potrebe po uvedbi elektronskih razpisnih postopkov in v okviru programa za zmanjševanje administrativnih ovir že išče rešitve, ki bi bile usklajene z drugimi resorji; – črta se predlog, s katerim se odpravlja dopolnjevanje vlog v postopkih javnih razpisov za enoletno financiranje.
SVIZ – Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije Skupnost občin Slovenije	26. člen postane 34. člen (v prehodnih določbah)	– ista vsebinska pripomba kot na člen 8	

2. Povzetek pripomb na vsebino členov v ZUJIK, ki ni bila predmet sprememb in na druge člene

Številka	Predlagatelj	Člen v veljavnem ZUJIK, ki naj se spremeni ali doda	Vsebina pripombe oz. predloga	Stališče MK

	Feministična akcija	7. člen	– predlaga, da se spremeni 7. člen (uporaba izrazov) »v zakonu uporabljeni in zapisani izrazi v slovnični obliki za moški spol, se uporabljajo kot nevtralni za ženski in moški spol«, tako da se ne uporablja moški spol za nevtralnega.	– pripomba bo podrobneje obravnavana pri pripravi novega ZUJIK
	CNVOS – Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij	8. a in 8. b člen	– predlaga, da obveznost zagotavljanja polne izkoriščenosti javne kulturne infrastrukture velja za vso takšno infrastrukturo in ne zgolj za tisto, ki jo ob ustanovitvi prejmejo javni zavodi. Ni namreč razloga, da bi takšna obveznost veljala zgolj za del te infrastrukture, glede na status njenega upravljalca oziroma glede na trenutek njenega prenosa na javni zavod.	– se upošteva v modificirani obliki
	Damjana Fortunat Černilogar	31. člen	– sprašuje, v katerem primeru se šteje, da opravljanje drugih dejavnosti ne ogroža izvajanje javne službe – se tu upošteva višina oz. procent sredstev pridobljen na trgu. Kolikšen odstotek je še sprejemljiv?	– to se presoja od primera do primera in odstotki niso določeni
	Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije Damjana Fortunat Černilogar	42. člen	– predlaga, da se prvi odstavek 42. člena ZUJIK spremeni tako, da se število predstavnikov zaposlenih v svetih zavodov poveča na tri člane, dodatno pa se imenujejo še predstavniki zainteresirane javnosti (komponisti, likovni umetniki, arhitekti, režiserji, dramaturgi,...); »Svet zavoda sestavlja 9 članov, in sicer: – trije predstavniki ustanovitelja, ki jih na predlog ministra imenuje Vlada Republike Slovenije med strokovnjaki s področja dela zavoda, financ in pravnih zadev, – trije predstavniki delavcev zavoda, ki jih med zaposlenimi izvolijo zaposleni v zavodu, – trije predstavniki zainteresirane javnosti.« Na ta način bi bila zagotovljena pravica delavcev do sodelovanja, ki bo proporcionalna številu in vlogi predstavnikov ustanovitelja ter bo omogočeno sodelovanje strokovnjakov s tega področja. - predlaga, da bi bilo morda smiselno, da bi bili v svetih pooblaščenih muzejev tudi predstavniki MK, ker je v večini primer financir pooblaščenih muzejev MK. Glede na to, da v 42. členu piše, da je svet sestavljen iz predstavnikov ustanoviteljev in delavcev sklepa, da želi MK prenesti financiranje pooblaščenih muzejev na občine.	– pripomba bo podrobneje obravnavana pri pripravi novega ZUJIK
	Glosa	45. člen	– predlaga, da se spremeni besedilo 45. člena: »Za delovna razmerja oziroma odločanje o pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja v javnih zavodih na področju kulture se uporabljajo zakon o delovnih razmerjih, kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti in kolektivne pogodbe za javne uslužbenke splošne veljave, če ta zakon ne določa drugače. V javnih zavodih na področju kulture se v postopkih sprejemanja sistemizacije in kadrovskega načrta smiselno uporabljajo tudi določbe o socialnem partnerstvu iz zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev.«	– pripomba bo podrobneje obravnavana pri pripravi novega ZUJIK
	Glosa	51. a člen	– predlaga nov člen: »51. a člen (delovni čas) Polni delovni čas delavcev v kulturnih dejavnostih traja 40 ur tedensko. V delovni čas se vštevata tudi čas priprave na delo in čas zaključevanja dela, čas, ko delavec sodeluje v organih upravljanja, strokovnih in drugih organih zavoda, čas obveznega izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja ter čas pripravljenosti na delo in dežurstva.	– pripomba bo podrobneje obravnavana pri pripravi novega ZUJIK

		Odmor med delom traja 30 minut in se šteje v delovni čas. V primeru opravljanja dela več kot osem ur na dan, se delavcu za vsako tako oddelano uro odmor sorazmerno podaljša. V kulturnih dejavnostih se kot običajni delovni čas šteje med 7.00 in 23.00 uro, pri čemer dnevna delovna obveznost delavca ne sme trajati več kot deset ur. Za popoldansko delo se šteje delo, začeto ob 12.00 uri, oziroma ob 13.00 ali 14.00 uri, če je tako določeno z zavodsko kolektivno pogodbo ali s splošnim aktom zavoda. Glede ureditve nočnega dela se uporablja zakon o delovnih razmerjih, kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti in kolektivne pogodbe za javne uslužbenke splošne veljave. O razporeditvi delovnega časa v zavodu odloča direktor v skladu z zakonom, s kolektivno pogodbo in pogodbo o zaposlitvi, pri čemer mora upoštevati potrebe delovnega procesa ter zagotovljene odmore in počitke delavcev. V primerih prerazporeditve ali neenakomerne razporeditve delovnega časa se upošteva polni delovni čas kot povprečna delovna obveznost v obdobju šestih mesecev. Delovni čas, ki presega obvezni fond ur, se obravnava kot nadurno delo oziroma se kompenzira z odsotnostjo delavca pod enakimi pogoji kot nadurno delo. S kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti se lahko določi, da se v primerih, ko to narekujejo objektivni ali tehnični razlogi ali razlogi organizacije dela, upošteva polni delovni čas po prejšnjem odstavku kot povprečna delovna obveznost v obdobju, ki ne sme biti daljše od desetih mesecev. Pri delodajalcih, kjer je potrebno zaradi narave dela na posameznih delovnih mestih zagotavljati nepretrgano opravljanje storitev, se to zagotovi z: – razporeditvijo letnega delovnega časa, – delom v neenakomerno razporejenem delovnem času oziroma delom po posebnem razporedu, – delom v izmenah, – nočnim delom, – delom v nedeljo, na praznik oziroma dela prost dan, – delom na domu, – dežurstvom in s – pripravljenostjo na delo. Delovni čas umetniških delavcev je sestavljen iz dejanskega delovnega časa in časa za osebno pripravo. Dejanski delovni čas je sestavljen iz časa vaj in časa prirediteljev. V ta čas se šteje tudi čas po drugem odstavku tega člena. Čas za osebno pripravo obsega polovico delovnega časa. V primeru gostovanja oziroma druge službene poti ali opravljanja dela na več lokacijah v istem delovnem dnevu se delavcu prizna toliko ur prisotnosti na delu, kolikor trajata vožnja in opravljanje dela, vendar ne manj, kot bi sicer znašala njegova dnevna delovna obveznost. Pripravljenost na delo je čas, ko je delavec izven svojih rednih delovnih obveznosti na razpolago zavodu za morebitno razporeditev na delovno nalogo. Dežurstvo je čas, ko delavec na sedežu zavoda, v posamezni delovni enoti ali na gostovalnih lokacijah čaka na delo oziroma opravlja vzdrževalna, servisna, nadzorna ali druga dela v zvezi s svojimi delovnimi nalogami «	
Glosa	54. a člen	Predlaga nov člen: »54. a člen (nacionalna poklicna in interna kvalifikacija) Delavci, zaposleni na delovnih mestih oziroma v poklicih na področju kulture, za katere v Republiki Sloveniji ne obstaja formalno šolsko izobraževanje, lahko delovno, poklicno oziroma strokovno usposobljenost, ki je potrebna za opravljanje dela, dokazajo s pridobitvijo certifikata o nacionalni poklicni kvalifikaciji (v nadaljnjem besedilu: certifikat), ki se pridobi v	– se upošteva v modificirani oz. razširjeni obliki.

		skladu s predpisi, ki urejajo nacionalne poklicne kvalifikacije. Certifikat omogoča opravljanje del na določeni ravni zahtevnosti in se v okviru plačnega sistema in kadrovske politike šteje enakovreden šolskemu spričevalu. Delavci, zaposleni na delovnih mestih oziroma v poklicih, za katere v Republiki Sloveniji ne obstaja formalno šolsko izobraževanje oziroma možnost pridobitve nacionalne poklicne kvalifikacije, s katero bi lahko dokazali delovno, poklicno oziroma strokovno usposobljenost, lahko pridobijo interno kvalifikacijo od III. do V. stopnje. Kvalifikacija velja samo za tista delovna mesta, za katero jo je delavec pridobil. Sistem dokazovanja kvalificiranosti pripravijo in izvedejo javni zavodi samostojno, ob soglasju ministra, pristojnega za kulturo. »	
Služba za kulturne raznolikosti in človekove pravice, Ministrstvo za kulturo	65. člen	– predlaga, da se v drugem odstavku 65. člena doda nova tretja alinea, ki se glasi: » – pripadnikom narodnih skupnosti, ki so opredeljene v Deklaraciji Republike Slovenije o položaju narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, » Sedanja tretja in četrta alinea postaneta četrta in peta. V četrta alineji se za besedo »integraciji« doda beseda »zveza« različnih drugih. V peti alineji se besedna zveza »slepih, gluhoonemih« nadomesti z besedo »invalidom«.	– pripomba bo podrobneje obravnavana pri pripravi novega ZUJK
Asociacija Združenje dramskih umetnikov Slovenije	84. člen	Predlaga spremembo 84. člena (financiranje socialnih pravic) » Javna sredstva za financiranje prispevkov za socialno in zdravstveno zavarovanje po tem zakonu zagotovi ministrstvo, pristojno za kulturo, iz državnega proračuna v delu, ki je namenjen kulturi. O zagotavljanju sredstev iz prejšnjega odstavka v posameznih primerih odloča minister z odločbo. Javna sredstva za financiranje prispevkov za socialno in zdravstveno zavarovanje po tem zakonu zagotovi ministrstvo, pristojno za kulturo, iz državnega proračuna v delu, ki je namenjen kulturi. Plačevanje prispevkov za socialno in zdravstveno zavarovanje sledi karieri dinamiki samozaposlenega: – prva stopnja (60 % povprečne bruto plače): Samozaposleni na področju kulture, ki imajo status manj kot 6 let. – druga stopnja (90 % povprečne bruto plače): Samozaposleni na področju kulture, ki imajo status najmanj 6 let. – tretja stopnja (120 % povprečne bruto plače): Samozaposleni na področju kulture, ki imajo status več kot 20 let ali samozaposleni na področju kulture, ki vsaj 6 let izkazujejo izjemni kulturni prispevek. O zagotavljanju sredstev iz prejšnjega odstavka v posameznih primerih odloča minister z odločbo. » (Asociacija) - opozarja, da je ».../ predlog zakonodajalca, da ... samozaposleni v kulturi lahko zaprosijo za pridobitev pravice do plačila prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za obvezno zdravstveno zavarovanje ter za starševsko varstvo in za zaposlovanje od najnižje pokojninske osnove za socialno in zdravstveno zavarovanje iz državnega proračuna... ' neprimeren. V tem primeru, bi bila razlika pri pokojnini med redno zaposlenim v kulturi in samozaposlenim na področju kulture pretrgana. Samozaposleni bi v tem primeru prejeli najnižjo pokojnino, ki pa – glede na stopnjo izobrazbe in zahtevano kakovost – ni ustrezna. »	– pripomba bo podrobneje obravnavana pri pripravi novega ZUJK
Glosa – Sindikat kulture in narave Slovenije (SUKI) Združenje dramskih umetnikov Slovenije (v celoti podpira predlog SUKI)	86. člen	Predlaga novo besedilo 86. člena: (kolektivna pogodba) Kolektivno pogodbo za samozaposlene delavce v kulturi sklenejo ministrstvo, pristojno za kulturo, in reprezentativni sindikati samozaposlenih delavcev v kulturi. S kolektivno pogodbo se: – podrobneje urejajo medsebojne pravice in obveznosti strank, zlasti pa pogodbeni razmerja, delovni čas, letni dopust in druge odsotnosti z dela, izobraževanje, varnost in zdravje pri delu, plačila, dodatki, povračila stroškov ter drugi prejemki in nadomestila, – določijo specializirane poklice iz 82. člena tega zakona, – določijo podrobnejše kriterije za ugotavljanje študijskih dosežkov iz prve alinee četrtega odstavka 82. člena tega zakona	– pripomba bo podrobneje obravnavana pri pripravi novega ZUJK

		ter izpolnjevanja izjemnega kulturnega prispevka in prispevka k razvoju področja, ki ga zajema deficitarni poklic, iz prvega odstavka 83. člena tega zakona, – določi poklice iz prve alineje četrtega odstavka 82. člena in prvega odstavka 83. člena tega zakona, ki jih je potrebno zaradi kadrovske potrebe v kulturi posebej podpirati (deficitarni poklici), – določi višino dohodkovnega cenusa iz prejšnjega člena. Kolektivna pogodba iz prejšnjega odstavka določi tudi postopke: – vpisa v razvid samozaposlenih delavcev v kulturi, – priznanja pravice do plačila prispevka za socialno zavarovanje iz državnih sredstev, – ugotavljanja preseganja dohodkovnega cenusa, – določi vrste nagrad in kriterije, na podlagi katerih se pri ugotavljanju dohodkovnega cenusa upoštevajo druge primerljive domače in tuje umetniške štipendije.	
Glosa – Sindikat kulture in narave Slovenije Ljubljanski balet Društvo baletnih umetnikov Slovenije	92. a člen	Predlagajo, da se doda 92. a člen predhodnega Predloga sprememb in dopolnil Zakona o uresničevanju javnega interesa v kulturi (objavljenega v javno obravnavo januarja 2013) – (poklicna pokojnina baletnih plesalcev), ki se glasi: »Za pravice in obveznosti iz pokojninskega zavarovanja veljajo predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, kolikor ta zakon ne določa drugače. Baletnemu plesalcu, ki je bil vključen v poklicno zavarovanje iz naslova zaposlitve na delovnem mestu baletnega plesalca, se za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine iz obveznega zavarovanja, k dejanski zavarovalni dobi doda polovica dobe, v kateri je bil vključen v poklicno zavarovanje. Stopnja, po kateri se obračuna in plača prispevek za poklicno zavarovanje, se določi s kolektivno pogodbo, vendar znaša najmanj toliko, kot jo določa zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Baletnemu plesalcu preneha delovno razmerje do konca koledarskega leta, v katerem je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do pokojnine po splošnih predpisih, ne glede na čas, za katerega je sklenil pogodbo o zaposlitvi. Pri tem se upoštevata tudi doba s povečanjem oziroma dodana doba iz obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja oziroma poklicno zavarovanje.«. – predlaga nov 140. a člen: Kolektivna pogodba za samozaposlene delavce v kulturi (86. člen) se sklene v roku enega leta po uveljavitvi tega zakona. Do uveljavitve kolektivne pogodbe iz prejšnjega odstavka se glede delovnega časa, dopustov in drugih odsotnosti ter povračil stroškov v zvezi z delom (prevoz na delo in z dela, prehrana med delom, službena potovanja) smiselno uporabljajo določila kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji.	– se upoštevajo v modificirani obliki
Glosa – Sindikat kulture in narave Slovenije (SUKI)	140. a člen	– predlaga nov 140. a člen: Kolektivna pogodba za samozaposlene delavce v kulturi (86. člen) se sklene v roku enega leta po uveljavitvi tega zakona. Do uveljavitve kolektivne pogodbe iz prejšnjega odstavka se glede delovnega časa, dopustov in drugih odsotnosti ter povračil stroškov v zvezi z delom (prevoz na delo in z dela, prehrana med delom, službena potovanja) smiselno uporabljajo določila kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji.	– pripomba bo podrobneje obravnavana pri pripravi novega ZUJK

Dodatni členi umeščen v zakon po javni obravnavi:

Dodaten člen, umeščen v zakon po javni obravnavi	nov 55a. člen ZUJK	- predlog novega člena, ki ureja nacionalno poklicno in interno kvalifikacijo.	- v novelo zakona se doda nov člen, ki ustrezno ureja nacionalno poklicno in interno kvalifikacijo
GLOSA			
Dodaten člen, umeščen v zakon po javni obravnavi	73. člen ZUJK (oddaja v	– predlaga, da naj obveznost zagotavljanja polne izkoriščenosti javne kulturne infrastrukture velja za vso takšno infrastrukturo in ne	– jasno določi zahteva po polni izkoriščenosti javne kulturne infrastrukture, ne glede na način, kako jo javni zavod pridobi v

	CNVOS – Zavod Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij	upravljanje oziroma najem javnemu zavodu)	zgolj za tiso, ki jo ob ustanovitvi prejmejo javni zavodi. Ni namreč razloga, da bi takšna obveznost veljala zgolj za del te infrastrukture, glede na status njenega upravitelja oziroma glede na trenutek njenega prenosa na javni zavod (CNVOS).	upravljanje.
	Dodaten člen, umeščen v zakon po javni obravnavi	87. člen ZUJIK (odločitev o zahtevi)		– pooblastilo javnim uslužbencem za odločanje v postopkih vpisa v razvid in pravici do plačila prispevkov
	Dodaten člen, umeščen v zakon po javni obravnavi GLOSA	ново podpoglavje III. Poglavja: 5. poklicna pokojnina 92a. člen ZUJIK (poklicna pokojnina baletnih plesalcev)	– predlog poklicne pokojnine baletnih plesalcev.	– doda se nov člen, ki ustrežneje ureja poklicno pokojnino baletnih plesalcev, povezano z njihovim delom - po končanem merosorskem usklajevanju je bil predlagani člen črtan
	Dodaten člen, umeščen v zakon po javni obravnavi	113. člen ZUJIK (odločba)		- izrecno se določi, da je minister vezan na predlog strokovne komisije in pri odločanju nima prostega preudarka.
	Dodaten člen, umeščen v zakon po javni obravnavi	nov 113.a člen ZUJIK (pooblastilo za odločanje)		– možnost pooblastila javnemu uslužbencu za odločanje v postopkih.
	Dodaten člen, umeščen v zakon po javni obravnavi	120. člen ZUJIK (odločba)		– izrecno se določi, da je minister vezan na predlog strokovne komisije in pri odločanju nima prostega preudarka.
	Dodaten člen, umeščen v zakon po javni obravnavi	nov 120.a člen ZUJIK (pooblastilo za odločanje)		– možnost pooblastila javnemu uslužbencu za odločanje v postopkih.

3. Pripombe splošne ali sistemske narave

Navedene pripombe bodo podrobneje obravnavane pri pripravi novega Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo.

Številka	Predlagatelj	Člen oz. področje	Vsebina pripombe oz. predloga
	Positivna Slovenija	– 27. člen ZUJLK (osnove z a izračun) – dodatna davčna olajšava – plačilo prispevkov za zdravstveno zavarovanje – delovna doba	– občinam bi bilo treba predpisati metodologijo financiranja javnih zavodov, katerih ustanoviteljice so, saj se deleži ustanoviteljskih sredstev gibljejo od 42, do 95 %, prihaja do številnih anomalij, celo takšnih, da morajo nekateri JZ iz lastnih prihodkov financirati plače zaposlenih. – dodatna olajšava morala veljati samo za tiste, ki sami plačujejo prispevke ali se dodatna olajšava prizna samo tistim, ki zaslužijo do višine minimalne plače, za ustvarjalce, ki so plačani na osnovi avtorske pogodbe (druga pogodbeni razmerja) se predvideva po novem plačilo zdravstvenega zavarovanja, po novem letu tudi pokojninskega. – plačila prispevkov za zdravstveno zavarovanje naj bodo oproščeni tisti, ki zaslužijo letno do višine minimalne plače, v vsakem primeru naj se prispevki plačujejo od davčne osnove (bruto dohodek – 10% normiranih stroškov), a ne od bruto zneska. – predlaga novelo pokojninskega zakona: »tistim, ki do 65 leta starosti ne bodo imeli 15 let delovne dobe, se prizna pravica do določene rente (dvíša državná pokojnina), ali pravica do dvíga zbranih sredstev. - Gotovo se to ne bo poravnalo s socialnimi transferji, ker tudi tisti, ki imajo nepremičnino v lasti, bi morali imeti pravico do določene povrnitve vplačanih sredstev. Prenova celotnega davčnega sistema bi morala iti v smeri progresivne lestvice, ki bi veljala tudi za plačilo prispevkov, a ne samo davkov, tako, da bi se in davki in prispevki obračunavali od davčne osnove (prispevki se obračunavajo od bruto plače). Tako bi tistim z najnižimi prihodki bilo omogočeno, da poskrbijo za se in bi se zmanjšalo število socialnih transferjev.«
	Državni svet	– javni interes – kriteriji za podeljevanje in ohranjanje statusa javnega zavoda – odgovornost ustanoviteljev – pristojnosti, avtonomija in kompetence vodstev javnih zavodov – usposabljanje strokovnih služb ministrstva in članstva svetov – pristojnosti strokovnih komisij – sistem javnih uslužbencev – debirokratizacija javnega naročanja – finančne zadeve JZ – razmerje med dejavnostmi za zagotavljanje javnega interesa in gospodarsko dejavnostjo – koncesije.	– sistemsko natančneje opredeliti vsebino in obseg dejavnosti za zagotavljanje javnega interesa na področju kulture in k temu ustrezno nameniti pripadajoča proračunska sredstva zaradi posebnosti njihovega delovanja oziroma poslovanja, ki so na eni strani za uresničevanje zakonsko določenega javnega interesa na področju kulture financirani s strani države, na drugi strani pa sredstva pridobivajo na trgu; – natančneje opredeliti kriterije za podeljevanje in ohranjanje statusa javnega zavoda na področju kulture in sofinanciranje javnih zavodov, katerih ustanoviteljice so lokalne skupnosti in s svojim delovanjem presegajo lokalni pomen; – konkretizirati odgovornost ustanoviteljev javnih zavodov, tako nacionalnega kot tudi lokalnega pomena; – v okviru večje avtonomije javnih zavodov vodstvom določiti večje pristojnosti in hkrati odgovornosti pri upravljanju s finančnimi sredstvi, kar bi omogočalo večjo programsko in kadrovsko fleksibilnost; – omogočiti večjo vlogo in vpliv strokovnih kompetenc pri odločanju glede proračunskih sredstev, upoštevanje merila in standarde pri kakovosti izvajanja in dostopnosti kulturnih dobrin; – zaradi posebnosti upravljanja javnih zavodov natančno opredeliti strokovne standarde in merila zaasedbo določenih funkcij v organih javnih zavodov, kar bi omogočilo večjo strokovnost in transparentnost poslovnih odločitev; – opredeliti pomen usposabljanja strokovnih služb na pristojnem ministrstvu in članov svetov; – strokovne komisije, do sedaj le posvetovalna telesa, morajo pridobiti pristojnost odločanja pri dodeljevanju javnih sredstev, temelječ na ustreznem poznavanju ciljnega področja; – ponovno premisliti ustreznost statusa zaposlenih v javnih zavodih, saj so narava, zahtevnost njihovega dela in

		posebnosti poklicev v umetniških in na nekaterih drugih strokovnih področjih nezdružljiva s sistemom javnih uslužbenecv; – prilagoditev postopkov javnega naročanja zaradi narave delovanja v okviru tržne dejavnosti; – debirokratizacija poslovanja javnih zavodov pri postopkih javnega naročanja, ki zaradi posebnosti delovanja onemogočajo hiter in fleksibilen odziv na nenačrtovane dogodke in dejavnosti, ki vplivajo na izvedbo sprejetega programa; – opredeliti možnosti določitve garancij za najemanje kreditov in pri tem odgovornost ustanovitelja, saj je ustanovitelj v celoti lastnik premoženja; – opredeliti razmerje med dejavnostmi za zagotavljanje javnega interesa in gospodarsko dejavnostjo pri finančnem načrtovanju in nadzorovanju z vidika večje transparentnosti in fleksibilnosti poslovanja; na podlagi metodologije določiti sodila za razmejitev posrednih stroškov med javno in tržno dejavnostjo; – zakonsko urediti delovanje javnih zavodov z večinskimi deležem iz tržne dejavnosti; – opredeliti koncesijsko obliko organiziranosti javnih zavodov; – opredeliti dolgoročno financiranje in pogoje za večletno finančno načrtovanje delovanja javnih zavodov.
Feministična akcija	- socialna varnost samozaposlenih	Predlaga: – »da MK vzame zares osebnostne izkušnje samozaposlenih in raziskovalne rezultate, ki se nanašajo na njihov položaj, zlasti v luči dejstva, da je odločitev za samozaposlitev pogojena z objektivnimi in strukturnimi pogoji na trgu dela (Raziskava 2012, str. 18), zato je treba njihovo problematiko tudi reševati širše, strukturno, na ravni države; da Predlog sprememb ZUJLK oz. predvideni novi ZUJLK, ki je podlaga za NPK, in NPK vključujeta člene, v katerih bo jasno navedeno, da oba dokumenta temeljita na zagotavljanju ustreznih možnosti za delovanje samozaposlenih v kulturi; da se ustrezneje dodela posamezne spremembe, ki so že vključene v navedene dokumente (prispevek za plačilo socialnega in zdravstvenega zavarovanja in republiška priznavalnina, predlog za priznavanje zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz dejavnosti v višini 15 % prihodkov in za priznavanje posebne davčne olajšave za vzdrževane družinske člane); da se stanje in ukrepe temeljitje in bolj konstruktivno opredeli, izvedbeno določi in izveja v širšem okviru etične in dejanske enakosti in enakovednosti samozaposlenih v kulturi s primerljivimi poklici in plačnimi razredi, in da se to ustrezno zapiše tudi v interne akte in pravilnike«; – »da MK v posebnem členu/členih v predlaganih spremembah ZUJLK in predvidenem novem ZUJLK, NPK in vseh zadevnih internih aktih in pravilnikih ustrezno in sodobnemu času primerno formulira izjavo, ki bo s svojo vsebino zavezovala vse akterje in akterke, delujoče v kulturi, vladne organe in ustanove ter javnost k načelnemu ustreznemu ovrednotenju in priznavanju kulture in njenih ustvarjalcev, njihovega dela in vsakodnevnih prizadevanj, in s tem tudi prizna in utrdi pomen kulture in posebej pomen samozaposlenih v kulturi in njihovo javno podobo pri samih samozaposlenih, v politiki in v javnosti«; – »sprotno raziskovanje stanja kot nujni del zagotavljanja ustreznih rešitev; oblikovanje zakonodaje za posebno področje samozaposlenih v kulturi, vključno z opisom načinov, s katerimi se bo zagotavljalo njeno izvajanje, ki bo omogočila, da bosta socialni status in življenjski standard samozaposlenih tudi v praksi enakopravna in enakovedna drugim (primerljivim) poklicem, da zakonodaja primerljivo opredeli tudi njihovo vrednost za družbo, plačilo za delo in socialne pravice; da zagotavljanje normalnega opravljanja poklica z dostojnim plačilom in drugimi pogoji dela ni povezano z zahtevno po vrhunskosti (namesto tega spodbujati kakovostno zaposlovanje kot tako, ne glede na vrhunskosti); da MK bistveno zakonsko in dejansko prispeva oz. vrši ustrezne pritiske na druge organe in

		akterje, tako da se pravica do socialnih pravic za samozaposlene v kulturi zakonsko na novo oblikuje in predpiše na način, da bodo za samozaposlene to postale dejanske in dostopne socialne pravice, da se temeljito razmisli in korenito in bistveno prispeva k spremenbam dejanskega stanja na sledečih področjih: a) primerna višina in način plačevanja davka, ki bo ustrezal specifični naravi poklica in socialnemu statusu samozaposlenih v kulturi; b) morebitna kolektivna pogodba v ustrezni obliki oz. podobno, s katero bi si lahko pridobili socialne pravice iz dela; c) bistveno bolj angažiran pristop MK k ustrezni regulaciji trga dela (boj proti korupciji in klientsizmu ter nepošteni konkurenci), vendar ne na način, ki bi neupravičeno prizadel posameznice in posameznike, ki dobro in legalno delujejo, in ne brez hkratnega uvajanja in spodbujanja drugih, novih, ustreznih načinov in dobrih praks, ki bodo prilagojene naravi poklicev, vključenih v razvid pri MK, in ki bodo dejansko omogočale njihovo izvajanje; d) angažiran prispevek MK k uvedbi zakonsko določenih minimalnih tarif za plačila (npr. predpisan minimalni honorar za avtorsko polo prevoda za prevajalce, ipd.), da naročniki ne bi več /podplačevali/ ustvarjalk in ustvarjalcev; e) oblikovanje ustrežnejše nediskriminatorne zakonodaje v zvezi s prijavami na razpise; da se temeljito razmisli o enačenju statusa samozaposlenih v kulturi s statusom samostojnega podjetnika (ki je tudi v marsičem izjemno problematičen prav glede življenjskega standarda) » – »da vrhunskost ne sme biti pogoj, da je samozaposlenim v kulturi omogočen dostojen življenjski standard, da je treba vrhunskost določeneje ločiti od dostojnega preživetja dvoji dobrih ustvarjalk in ustvarjalcev, ki s svojim delom in zadostitvijo pogojem za vpis v razvid (že tako) dokazujejo svoj angažma in kakovost; da se vrhunskost ustrezno (ustrezneje) spodbuja in nagradjuje.« – »da se ustrezno in učinkovito zakonsko uredi področje razpisov, tako da se bodo nanje lahko dejansko enakovredno prijavljali tudi samozaposleni; da se oblikuje zakonske in praktične mehanizme, ki bodo spodbujali sodelovanje samozaposlenih z inštitucijami (enakovreden dostop samozaposlenim do sodelovanja pri projektih, konferencah in vabljenih predavanjih ipd.), da se pri spodbujanju mladih ustvarjalcev na drugi strani ne diskriminira starejših, saj bi to pomenilo diskriminacijo ene ranljive skupine na račun druge. Treba je ustrezno poskrbeti za samozaposlene nad 35 letom, zlasti če jih lahko uvrščamo tudi v druge ranljive skupine (npr. ženske oz. moški z otroci v enostarševskih družinah, ljudje z oviranostmi in.); da se pri razpisih skrbno in pazljivo spodbuja (in spremlja) dostop vseh ustvarjalk in ustvarjalcev, da se promovira dosledna etična drža, kar zadeva zakonitost, dostopnost in transparentnost razpisov, da ne bi prihajalo do nepravilnosti (npr. do tega, da že naslov razpisa priča o tem, da je razpis prirejen za prav določenega kandidata, kandidatko.)« – »da MK dejavno, učinkovito in v najkrajšem možnem času prispeva k temu, da se ponovno ustvarijo zakonske in materialne možnosti za ponovno vzpostavitev takih ali ustreznih podobnih oblik samoorganizacije. Ostro zavračamo držo, da so za samoorganizacijo v celoti odgovorni samozaposleni. Okolje in strukturne pogoje za to mora ustvarjati MK v sodelovanju z drugimi organi, zlasti z MF in MDDSZEM.« – »da se v ZUJLK ter interne akte in predpise ustrezno zapiše, da se za ranljive skupine, kot so ženske, moški in otroci v enostarševskih družinah, mladi, samozaposleni po 35 letu starosti, ljudje z oviranostmi, ljudje drugih narodnosti in druge ranljive skupine poskrbi na način, da jim bo omogočen enak dostop do opravljanja dejavnosti v kulturi, da se v ta namen nemudoma ukrene vse potrebno, s posebnim ozikom na raziskano, splošno znano dejstvo, da so te skupine v slabšem položaju in boj izpostavljene revščini; da se jasno in ustrezno opredelijo zahteve
--	--	--

		statusa v času porodiškega dopusta; da MK črpa iz izkušeni dobre prakse v drugih državah. » – »da se ponovno pregleda razvid poklicev in se jih podrobneje, ustrežneje specifičira in dopolni; da se v razvid vključi manjkajoče poklice, kot sta publicistika in antropologija, saj nujno po vključitvi prav teh poklicev dokazuje sama življenjska empirija, samostojno publicistično in antropološko delo pa se bo vsled raziskovalne politike in oženja obstoječega zaposlitvenega tržišča še povečevalo. Menimo, da bi uresničitev navedenih predlogov prispevala k dvigu stopnje zaposlenosti v Sloveniji. « – »da bi bilo treba ustrežneje zakonsko in z dejanskimi učinki urediti področje pokojnine za samozaposlene v kulturi, tako da bi bila višina pokojnine primerljiva z drugimi primerljivimi poklici ne glede na to, kdo vplačuje prispevke (država ali samozaposleni); da se področje pokojnine za samozaposlene v kulturi reformira tako v prihodnje kot za nazaj (vsaj za neko obdobje), tako da bodo lahko ob standardni upokojitvi samozaposleni in samozaposlene prejemali dostojno in njihovemu poklicu primerno pokojnino, ne glede na to ali so vrhunski ali niso. « – pričakuje: »da bo MK v ZUJLK konkretno in natančno zapisalo, kako, na kakšen način, v kakšnih oblikah, s kakšnimi orodji, strategijami in sredstvi bo zagotovilo izvajanje spremenjenih/hovih Zakona o javnem interesu v kulturi in Nacionalnega programa za kulturo, pri čemer nimamo v mislih preverjanja izvajanja, temveč know how. «
Združenje zgodovinskih mest	– obnova kulturnih spomenikov	– predlaga nadaljevanje Zakona o kulturnem tolariu ali sprejem Zakona o kulturnem evru za zagotavljanje proračunskih sredstev za nujne programe na področju obnove kulturnih spomenikov in da se prednostno upošteva neporabljena sredstva iz veljavnega Zakona o kulturnem tolariu. – opozarja na neusklajenost obdobja sprejemanja oziroma veljavnosti strateških načrtov: lokalna skupnost sprejme lokalni program za kulturo za obdobje 4 let, javni zavodi morajo imeti strateški načrt za obdobje 5 let, nacionalni program za kulturo se sprejema za obdobje 4 let, občinske (osrednje) knjižnice pa morajo sprejeti triletni razvojni načrt, za katerega morajo pridobiti predhodno soglasje ustanovitelja, ki ima sprejet na primer 4 letni lokalni program za kulturo.
Skupnost občin Slovenije	– časovna usklajenost strateških načrtov	– predlaga dodaten ukrep zaradi nizkih prispevkov, ki jih ministstvo plačuje za socialno varnost samozaposlenih »/.../ ki bi končno resnično nagradili ustvarjalce, ki s svojo dolgoletno kvalitetno kariero pomembno prispevajo k razvoju slovenskega kulturnega prostora. Predlagamo višja izplačila prispevkov za socialno varnost za tiste ustvarjalce z dolgoletnejšim statusom. « – pogrešajo »/.../ rešitev, o kateri smo se ustno že dogovorili januarja letos v okviru projektna skupine za obravnavo vprašanj, povezanih s statusom samozaposlenih v kulturi. Prav tako smo ta predlog letos posredovali tudi v okviru pripomb na dopolnitev ZUJLK, ki jo je pripravljalo ministstvo pod prejšnjim vodstvom. Gre za spremembo obdobja trajanja pravice do plačila prispevkov iz tren na pet let. Taka rešitev je v preteklosti že obstajala in je do samozaposlenih precej bolj prijazna. Glede na naravo dela sodobnih ustvarjalcev in nekaterih specifičnih poklicev, ki delajo na različnih projektih, kateri trajajo po več let, lahko šele v petletnem obdobju preverjanja realno predstavijo rezultate in obseg svojega dela. Petletno obdobje preverjanja je tudi bolj smiselno glede na vrednotenje v aktualni Uredbi za samozaposlene. Hkrati pa redkeje preverjanje pomeni tudi manj dela za strokovne komisije in nižje administrativne stroške ministstva. « – opozarjajo, da so decembra 2012 »/.../ skupaj z društvom Asociacija in ZDSL U na ministstvo naslovili pobudo o pravičnem plačevanju razstavlin, ki je sedaj predvsem s strani javnih zavodov zelo problematično, saj jih večina ne
Odprta zbornica	– socialna varnost samozaposlenih	

		izplačuje. Na izredni seji januarja letos, na kateri smo s predstavniki ministrstva obravnavali našo pobudo, nam je bilo rečeno, da je za ureditev problema potreben poseg v zakona ZUJLK in ZVKD-1. V osnutku NPK smo sicer zasledili zavezo za izboljšanje položaja ustvarjalcev v obliki uvedbe razstavnine kot obveznega stroška razstave. V predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah ZUJLK pa tega nismo zasledili in pogrešamo eksplicitno zahtevo plačila avtorskega dela v obliki razstavnin s strani javnih zavodov. – pogrešajo: »/.../ tudi obravnavo delavskih pravic samozaposlenih (ena izmed večjih težav je neenakopravna možnost do koriščenja bolniškega staleža v primerjavi z redno zaposlenimi). V preteklosti smo večkrat javno izrazili stališče, da smo brez teh pravic in da se zazemamo, da se nas obravnava kot delavce in ne kot podjetnike.« – pozdravljajo: »/.../ pripravo novega zakona, ki naj bo bolj v soglasju s potrebami samozaposlenih v kulturi in ministrstvo pozivamo, da pri pripravi zakona upošteva naše zgoraj našete pripombe in tudi tiste pobude, ki smo jih v preteklosti že naslavljali na ministstvo v okviru projektne skupine za samozaposlene in v povezavi z drugimi aktirji na področju sodobne umetnosti.«
Združenje dramskih umetnikov Slovenije	- priložnosti za delo pri samozaposlenih - pogoji za pridobitev statusa pri mladih	– opozarja, da: »iz nekaterih predlog osnutka veje občutek, da se samozaposlene razume kot »socialno kategorijo« in ne kot vitalni, tvorni in skorajda že večinski segment delovne sile na področju kulture. Zato menimo, da bi ZUJLK moral odločneje opredeliti aktivno politiko vključevanja samozaposlenih v delovne procese znotraj javnih zavodov in v izveninstitucionalnih organizacijah, ki prejemajo državna programska sredstva, in spodbujati ter izdatneje podpirati projekte, v katerih bi se angažirali samozaposleni z urejenim statusom. Predlagamo, da se z dodatnimi sredstvi za programe in projekte nagradi oz. stimulira tiste subjekte, ki bodo zaposlili oz. angažirali samozaposlene v kulturi. Še posebej tenkočutno pa bi s spodbudami, dodatnimi sredstvi za program in bonitetami morali poskrbeti za tiste javne zavode in izveninstitucionalne organizacije (gledališke skupine), ki bi k delu povabile mlade samozaposlene. Tako bi namreč mladim omogočili prve projekte, pridobitev del, izkušnji in možnost za uveljavitev. – predlaga, da bi ponovno razmislili »/.../ o dodeljevanju statusa samozaposlenim mladim ustvarjalcem, ki so na začetku svoje ustvarjalne in poklicne poti, in sicer po posebnih pogojih. Mladi ustvarjalci nimajo možnosti za redne zaposlitve in težko pridejo do prvih angažmajev, ker nimajo možnosti nastopati, ostajajo neopazeni in krog nezaposljivosti je sklenjen. Zato predlagamo, da bi mladim, ki so končali študij umetniških poklicev na akademijah, in od zaključka njihovega študija ni minilo več kot dve leti, zagotovili posebne (manj zahtevne) pogoje za pridobitev/dodelitev statusa samozaposlenih v kulturi, s pravico do plačanih prispevkov iz državnega proračuna.« – glede lokalnega programa za kulturo predlaga: a) »da se terminsko uskladijo javni pozivi in razpisi za sofinanciranje kulturnih programov in projektov lokalnih skupnosti, občin ipd. z večletnimi razpisi in pozivi Ministrstva za kulturo. To pomeni, da v istem letu razpišejo večletne programske razpise tako na lokalnem kot državnem nivoju. Takšna usklajenost je več kot nujna. b) vse večje lokalne skupnosti, ki razpolagajo s kulturno infrastrukturo, morajo biti zakonsko zavezane sprejeti svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let. V program morajo vključevati vfnunske ustvarjalce in projekte javnih zavodov in izveninstitucionalnih organizacij ter tako zagotoviti dostopnost do kulturnih dobrin višje kakovosti iz javnih sredstev in c) lokalne skupnosti naj v kulturne programe vključujejo tudi projekte, ki so prvenstveno namenjeni otrokom in mladim ter so financirani s strani ministrstva. Tako bi se izognili neprimernim, nekakovostnim programom in dosegli cilj, ki so ga predstavniki različnih strok zaščitili v dokumentu Državne smernice za kulturno-umetnostno vzgojo v vzgoji in izobraževanju (2009).« – nasprotuje: »/.../ vsakršnemu zmanjšanju sredstev za kulturne programe in programska sredstva za gledališča (tako javne zavode kot neinstitucionalne gledališke skupine in samozaposlene), saj so bila že v prejšnjem obdobju drastično zmanjšana. Predlagamo, da se v ZUJLK vključi tudi obveza sofinancerjev tako na državni kot lokalni ravni pri izplačevanju sredstev v prvi tretjini leta za tekoče leto.«